

Zakon o porezu na dodatu vrijednost

Zakon je objavljen u "Službenom listu RCG", br. [65/2001](#), [12/2002](#), [38/2002](#), [72/2002](#), [21/2003](#), [76/2005](#), [4/2006](#) i "Službenom listu CG", br. [16/2007](#), [40/2011](#) - drugi zakon, [29/2013](#), [9/2015](#) (čl. 9. nije u prečišćenom tekstu), [53/2016](#), [1/2017](#), [50/2017](#), [46/2019](#) - drugi zakon, [73/2019](#) - drugi zakon, [80/2020](#), [8/2021](#) - drugi zakon, [59/2021](#), [146/2021](#), [49/2022](#), [65/2022](#), [140/2022](#), [3/2023](#), [3/2023-I](#), [94/2024](#) i [12/2026](#).

I OPŠTE ODREDBE

Član 1

(1) Ovim zakonom se uređuje sistem i uvodi obaveza plaćanja poreza na dodatu vrijednost u Republici Crnoj Gori.

(2) Porez na dodatu vrijednost (u daljem tekstu: PDV), kao opšti porez na potrošnju, obračunava se i plaća u svim fazama prometa oporezivih proizvoda, odnosno oporezivih usluga, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Član 2

Prihodi od PDV pripadaju budžetu Republike Crne Gore.

II PREDMET OPOREZIVANJA

Član 3

Predmet oporezivanja PDV je:

- 1) promet proizvoda i promet usluga koje poreski obveznik u okviru obavljanja svoje djelatnosti vrši uz naknadu;
- 2) uvoz proizvoda u Republiku Crnu Goru (u daljem tekstu: Crna Gora).

Promet proizvoda

Član 4

(1) Promet proizvoda predstavlja prenos prava raspolaganja pokretnim, odnosno nepokretnim stvarima, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

(2) Prometom proizvoda, u smislu stava 1 ovog člana, smatra se i:

- 1) promet proizvoda obavljen uz naknadu na osnovu propisa državnog organa, odnosno organa lokalne samouprave;
- 2) prodaja proizvoda po ugovoru na osnovu kojeg se prilikom kupovine, odnosno prodaje tih proizvoda plaća provizija;
- 3) prodaja proizvoda na osnovu ugovora o zakupu proizvoda na određeno vrijeme, odnosno na osnovu kupoprodajnog ugovora sa odloženim plaćanjem, kojim se određuje da se (u redovnim okolnostima i redovnom protoku događaja) prenos svojine vrši najkasnije prilikom plaćanja (isplate) zadnje rate;
- 4) prodaja novoizgrađenih objekata i prenos stvarnih prava i udjela na nepokretnostima koji imao (vlasniku) daju svojinsko pravo, odnosno pravo posjeda (državine) na nepokretnosti ili dijelu nepokretnosti u skladu sa zakonom kojim se uređuju svojinsko-pravni odnosi;
- 5) prodaja građevinskog zemljišta od strane poreskog obveznika;
- 6) raspolaganje poslovnim sredstvima poreskog obveznika od strane drugog lica, uključujući likvidacionog i stečajnog upravnika i staraoca (tutora), kao i lica zaposlena kod poreskog obveznika, kada se može odbiti ulazni PDV na ta sredstva ili njihove sastavne djelove;
- 7) promet prirodnog gasa, električne energije i energije za grijanje ili hlađenje;
- 8) upotreba proizvoda poreskog obveznika ili lica zaposlenih kod poreskog obveznika u neposlovne svrhe, kada se može odbiti ulazni PDV na te proizvode;
- 9) razmjena proizvoda.

(3) Prometom proizvoda iz stava 2 tačka 1 ovog člana smatra se:

- 1) sticanje svojinskog prava na proizvode od strane ili za račun države ili lokalne samouprave, na osnovu zakona;
- 2) oduzimanje svojinskog prava na proizvode od nekog lica na osnovu zakona.

(4) Građevinskim zemljištem iz stava 2 tačka 5 ovog člana, smatra se zemljište za koje je izdat akt kojim se odobrava

gradnja, u skladu sa zakonom kojim se uređuju način i uslovi izgradnje objekata.

(5) Građevinsko zemljište na kojem je objekat izgrađen je sastavni dio ukupnog prometa novoizgrađenog objekta.

(6) Prometom proizvoda, u smislu ovog člana, ne smatra se promet zemljišta, osim u slučaju prometa građevinskog zemljišta iz stava 2 tačka 5 ovog člana, promet upotrebljivanih putničkih automobila, motocikala i plovni objekata, za koje poreski obveznik pri nabavci nije imao pravo na odbitak ulaznog PDV.

Napomena Redakcije: odredbe stava 2 tačka 5 ove verzije člana primjenjivaće se od 1. aprila 2026. godine.

Upotreba proizvoda u neposlovne svrhe

Član 5

(1) Ako poreski obveznik koristi proizvode koji su dio njegovih poslovnih sredstava i upotrijebi ih za lične potrebe ili za potrebe svojih zaposlenih, otuđi ih bez naknade ili uz naknadu manju od one koja bi se ostvarila na tržištu, odnosno iskoristi u svrhe koje nijesu u funkciji obavljanja njegove djelatnosti, takva upotreba, odnosno otuđenje, smatra se prometom proizvoda izvršenim uz naknadu.

(2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, ne smatra se prometom proizvoda izvršenim uz naknadu:

1) besplatno davanje poslovnih uzoraka u razumnim (realnim) količinama kupcima ili budućim kupcima, ako ih ne daju na prodaju, odnosno ukoliko su u takvom obliku da ih nije moguće prodavati;

2) davanje poklona manjih vrijednosti u okviru obavljanja djelatnosti poreskog obveznika, ako se daju povremeno i ne daju istim licima.

(3) Ministarstvo finansija, svojim propisom, određuje šta se smatra poklonom manje vrijednosti iz stava 2 tačke 2) ovog člana.

Upotreba proizvoda sopstvene proizvodnje, promjena namjene i zadržavanje proizvoda nakon prestanka obavljanja djelatnosti

Član 6

Prometom proizvoda obavljenim uz naknadu smatra se i:

1) uzimanje (korišćenje) proizvoda koje poreski obveznik proizvede, izgradi, preradi, pribavi, odnosno uveze u okviru obavljanja svoje poslovne aktivnosti ako se porez na dodatu vrijednost na takve proizvode, da su bili nabavljeni od drugog poreskog obveznika, ne bi mogao u cjelosti odbiti;

2) upotreba proizvoda za koje je odbijen ulazni PDV koje poreski obveznik upotrijebi u svrhe za koje je ovim zakonom propisano oslobođenje od plaćanja PDV;

3) zadržavanje proizvoda od strane poreskog obveznika ili njegovog nasljednika, odnosno pravnog sljedbenika za koje je u cjelosti ili djelimično odbijen ulazni PDV nakon prestanka obavljanja oporezive djelatnosti, odnosno po prestanku registracije.

Promet imovine

Član 7

(1) Prometom proizvoda, u smislu člana 4 ovog zakona, ne smatra se prenos cjelokupne imovine ili dijela imovine sa ili bez naknade ili kao ulog, ako sticatelj imovine koji je poreski obveznik ili je izvršenjem prenosa postao poreski obveznik nastavi da obavlja oporezivu djelatnost, pri čemu se u tom slučaju smatra da sticatelj imovine stupa na mjesto njenog prenosioca.

(2) Ako sticatelj imovine koristi preuzetu imovinu u druge svrhe osim za one za koje ima pravo na odbitak ulaznog PDV-a, obavezan je da obračuna i plati PDV u skladu sa ovim zakonom.

(3) U slučaju promjene uslova za oporezivanje sticatelj imovine iz stava 1 ovog člana dužan je da za stečenu imovinu izvrši ispravku ulaznog PDV-a, u skladu sa članom 39 ovog zakona.

Promet usluga

Član 8

(1) Promet usluga predstavlja obavljanje, napuštanje, odnosno dopuštanje svake radnje u okviru obavljanja djelatnosti, a koje ne predstavljaju promet proizvoda u smislu čl. 4, 5 i 6 ovog zakona.

(2) Prometom usluga smatra se i:

- 1) prenos, ustupanje i korišćenje autorskih prava, патената, licenci, zaštitnih znakova i drugih imovinskih prava (u daljem tekstu: imovinska prava);
- 2) promet usluga na osnovu propisa državnog organa, odnosno organa lokalne samouprave;
- 3) upotreba usluga poreskog obveznika u neposlovne svrhe;
- 4) razmjena usluga.

Upotreba usluga u neposlovne svrhe

Član 9

Upotrebom usluga poreskih obveznika u neposlovne svrhe, u smislu člana 8 stav 2 tačka 3) ovog zakona, smatra se:

- 1) upotreba proizvoda koji su dio poslovnih sredstava poreskog obveznika za obavljanje usluga za potrebe poreskog obveznika, njegovih zaposlenih ili u druge svrhe koje su izvan njegove djelatnosti;
- 2) promet usluga koje poreski obveznik izvrši bez ili sa umanjenom naknadom za svoje lične potrebe, za potrebe njegovih zaposlenih, odnosno za druge namjene koje nijesu u svrhu obavljanja njegove djelatnosti.

Promet usluga u svoje ime i za račun drugog lica

Član 10

Kada poreski obveznik, prilikom prometa usluga, radi u svoje ime, a za račun drugog lica, smatra se da te usluge prima i obavlja lično poreski obveznik.

Uvoz proizvoda

Član 11

Uvoz proizvoda je svako unošenje proizvoda u carinsko područje Crne Gore, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

III PORESKI DUŽNIK

Član 12

Poreski dužnik PDV je:

- 1) poreski obveznik koji izvrši promet proizvoda, odnosno usluga, na koji se obračunava i plaća PDV;
  - 2) poreski zastupnik koga imenuje poreski obveznik koji nema sjedište, poslovnu jedinicu, stalno, odnosno uobičajeno prebivalište u Crnoj Gori (u daljem tekstu: poreski obveznik koji nema sjedište u Crnoj Gori), ako izvrši promet proizvoda, odnosno usluga u Crnoj Gori. Ako poreski obveznik koji nema sjedište u Crnoj Gori ne imenuje poreskog zastupnika, PDV plaća primalac proizvoda, odnosno usluga;
  - 3) - **brisana** -
  - 4) svako lice, koje na računu ili drugoj ispravi (dokumentu), koji služi kao račun, iskaže PDV koji po ovom zakonu nije smio iskazati;
  - 5) lice koje uvozi proizvode, odnosno primalac proizvoda prilikom uvoza;
  - 6) poreski zastupnik kojeg je dužno da imenuje lice koje nema sjedište, stalnu poslovnu jedinicu, odnosno prebivalište ili boravište u Crnoj Gori, a koje obavlja međunarodni drumski prevoz putnika;
  - 7) poreski obveznik kome je djelatnost kupovina i prodaja prirodnog gasa, električne energije i energije za grijanja ili hlađenja i čija je lična potrošnja tih proizvoda zanemarljiva i koji je upisan u poreski registar za PDV (u daljem tekstu: lice koje vrši veleprodaju energenata), i to:
    - učesnik na veleprodajnom tržištu električne energije u skladu sa zakonom kojim se uređuje energetika,
    - lice koje je nabavilo prirodni gas, električnu energiju i energiju za grijanje ili hlađenje iz člana 15a stav 1 ovog zakona, od drugog obveznika PDV, radi dalje prodaje;
  - 8) lice koje vrši kupovinu prirodnog gasa, električne energije i energije za grijanje ili hlađenje za sopstvene potrebe i koje je upisano u poreski registar za PDV.
- Izuzetno od stava 1 tačka 2 ovog člana, ako je mjesto prometa usluga utvrđeno u skladu sa članom 17 st. 2 do 5 i čl. 17c do 17j ovog zakona, mjesto u kojem primalac usluga koji nije poreski obveznik ima sjedište, prebivalište ili boravište, pružalac usluge dužan je da osnuje stalnu poslovnu jedinicu ili imenuje zastupnika u Crnoj Gori.

IV PORESKI OBVEZNIK

Član 13

(1) Poreski obveznik je svako lice koje na bilo kojem mjestu samostalno obavlja bilo koju poslovnu djelatnost iz stava 2 ovog člana, bez obzira na namjenu ili ishod te djelatnosti.

(2) Pod djelatnošću, u smislu stava 1 ovog člana, podrazumijeva se svaka proizvodna, trgovinska i uslužna djelatnost, uključujući rudarsku, poljoprivrednu i profesionalnu djelatnost. Korišćenje materijalne i nematerijalne imovine (imovinskih prava) u svrhu trajnog ostvarivanja prihoda smatra se poslovnom djelatnošću.

(3) Poreski obveznik je lice koje povremeno obavlja djelatnost koja se odnosi na isporuku novoizgrađenih građevinskih objekata ili dijelova građevinskih objekata kao i građevinskog zemljišta iz člana 4 stav 2 tačka 5 ovog zakona.

(4) Bliže kriterijume šta se smatra djelatnošću iz stava 3 ovog člana utvrdiće se propisom Ministarstva finansija.

(5) Poreski obveznik je lice koje za svoj račun izvrši uvoz proizvoda, odnosno primi proizvod iz inostranstva, kao i lice za čiji račun se proizvod uvozi.

(6) Državni organi i organizacije i organi jedinice lokalne samouprave i druga javno pravna tijela u okviru vršenja djelatnosti po osnovu javnih funkcija ne smatraju se poreskim obveznicima, ako se u vezi tih djelatnosti naplaćuju porezi, takse, doprinosi i druge dažbine. Političke stranke, sindikati i komore ne smatraju se poreskim obveznicima, ako obavljaju poslove u okviru svog djelokruga, odnosno ovlašćenja.

(7) Državni organi i organizacije i organi jedinice lokalne samouprave i druga javno pravna tijela su poreski obveznici, ukoliko vrše promet proizvoda, odnosno usluga koji je prema ovom zakonu oporeziv kod drugih poreskih obveznika.

(8) Poreski obveznici su organizatori usluga iz člana 17 stav 4 tačka 3 podtačka a ovog zakona.

V MJESTO OPOREZIVANJA

Član 14

(1) PDV se obračunava i plaća prema mjestu gdje je obavljen promet proizvoda, odnosno usluga, odnosno prema mjestu u kome se, prema ovom zakonu, smatra da je taj promet obavljen.

(2) Teritorija Crne Gore smatra se jednim mjestom isporuke proizvoda, odnosno obavljanja usluga.

Mjesto prometa proizvoda

Član 15

Mjesto u kojem je izvršen promet proizvoda smatra se:

1) mjesto u kome se proizvod nalazi u momentu otpreme ili prevoza. Ako otprema, odnosno prevoz proizvoda započne izvan Crne Gore, smatra se da ih je uvoznik obavio u Crnoj Gori;

2) mjesto u kome je proizvod instaliran, odnosno sastavljen, ako taj proizvod instalira, odnosno sastavlja isporučilac ili neko drugo lice u ime ili za račun tog isporučioca;

3) mjesto u kome se proizvod nalazi u trenutku obavljenog prometa, ako se promet proizvoda izvrši bez otpreme, odnosno prevoza.

Mjesto prometa prirodnog gasa, električne energije i energije za grijanje ili hlađenje

Član 15a

(1) Mjesto u kojem je izvršen promet prirodnog gasa, električne energije i energije za grijanje ili hlađenje smatra se:

- mjesto isporuke prirodnog gasa preko sistema za prirodni gas koji se nalazi na teritoriji Crne Gore ili mreže priključene na taj sistem, isporuke električne energije i isporuke energije za grijanje ili hlađenje preko mreža za grijanje ili hlađenje lica koje vrši veleprodaju energenata,

- sjedište lica koje vrši veleprodaju energenata, odnosno prebivalište ili boravište lica za koje se ti proizvodi isporučuju,

- mjesto isporuke gdje lice kojem se isporučuju ti proizvodi upotrebljava te proizvode, ako nijesu obuhvaćeni isporukom u smislu al. 1 i 2 ovog stava.

(2) Ako lice iz stava 1 alineja 3 ovog člana ne potroši isporučene proizvode u potpunosti, smatra se daje mjesto isporuke tih proizvoda mjesto iz stava 1 alineja 2 ovog člana.

Mjesto prometa kod uvoza proizvoda

Član 16

(1) Mjestom izvršenog prometa proizvoda prilikom uvoza proizvoda smatra se mjesto u kome je proizvod unešen u Crnu Goru.

(2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, za proizvode za koje je odmah po unošenju u Crnu Goru dozvoljeno privremeno skladištenje (čuvanje) ili carinski dozvoljena upotreba ili upotreba proizvoda iz člana 30 stav 1 ovog zakona ili je pokrenut postupak privremenog uvoza s potpunim oslobađanjem plaćanja uvoznih dažbina ili carinski tranzitni postupak, smatra se da je promet izvršen u mjestu u kome za te proizvode nastaje druga carinski dozvoljena upotreba ili korišćenje.

Mjesto prometa usluga

Član 17

(1) Za potrebe primjene pravila o određivanju mjesta prometa usluga, poreskim obveznikom smatra se:

- 1) svako lice koje obavlja djelatnost trajno;
- 2) pravna lica, državni organi, organizacije i organi jedinice lokalne samouprave i druga javno pravna tijela u skladu sa ovim zakonom;
- 3) strana pravna lica.

(2) Mjestom prometa usluga koje se pružaju poreskom obvezniku smatra se mjesto u kojem taj obveznik ima sjedište.

(3) Ako se usluga pruža njegovoj stalnoj poslovnoj jedinici, koja se nalazi u mjestu različitom od sjedišta, mjestom prometa usluge se smatra mjesto te stalne poslovne jedinice.

(4) Ako poreski obveznik iz stava 2 ovog člana nema sjedište ni stalnu poslovnu jedinicu, mjestom prometa se smatra mjesto njegovog prebivališta ili uobičajenog boravišta.

(5) Mjesto prometa usluga koje se pružaju licu koje nije poreski obveznik određuje se prema mjestu gdje poreski obveznik koji pruža usluge ima sjedište.

(6) Ako se usluga pruža iz stalne poslovne jedinice koja se ne nalazi u mjestu sjedišta poreskog obveznika, mjesto prometa je mjesto te stalne poslovne jedinice.

(7) Ako poreski obveznik koji pruža usluge iz stava 5 ovog člana nema sjedište, niti stalnu poslovnu jedinicu, mjesto prometa je mjesto njegovog prebivališta ili uobičajenog boravišta.

Mjesto prometa usluga vezanih za nepokretnosti

Član 17a

(1) Mjesto prometa usluga vezanih za nepokretnosti je mjesto u kome se nepokretnost nalazi, ako se usluga pruža neposredno u vezi sa nepokretnošću, uključujući i usluge posredovanja u prometu nepokretnosti, procjene vrijednosti nepokretnosti, pripremnih radova u građevinarstvu (usluge arhitekata i nadzora i slično).

(2) Nepokretnostima iz stava 1 ovog člana smatraju se zemljište, objekti, posebni djelovi objekata, nadzemni i podzemni objekti, u skladu sa zakonom koji se uređuje državni premjer i katastar nepokretnosti.

Mjesto prometa usluga prevoza

Član 17b

Mjesto prometa usluga prevoza je put ili dio puta kojim se vrši usluga prevoza, srazmjerno pređenoj udaljenosti, kada se ta usluga pruža:

- 1) putniku, ako se usluga prevoza tog putnika pruža unutar ili van Crne Gore;
- 2) licu koje nije poreski obveznik, ako se usluga prevoza proizvoda pruža unutar ili van Crne Gore.

Mjesto prometa usluga koje se odnose na pristup kulturnim, umjetničkim, sportskim, naučnim, obrazovnim, zabavnim i drugim sličnim događajima, pomoćnih usluga prevoza, odnosno usluga pružanja stručnih mišljenja u vezi procjene vrijednosti pokretnih stvari i radova na pokretnoj imovini

Član 17c

(1) Mjesto prometa usluga koje se odnose na pristup kulturnim, umjetničkim, naučnim, obrazovnim, sportskim, zabavnim i drugim sličnim događajima (sajmovi, izložbe i slično) uključujući i pomoćne usluge u vezi sa prisustvovanjem

na tim događajima kao i usluge organizatora tih događaja je mjesto u kojem su ove usluge stvarno izvršene.

(2) U slučaju da se usluge iz stava 1 ovog člana pružaju preko interneta ili na drugi način u virtuelnom obliku licu koje nije poreski obveznik, mjesto prometa usluga je mjesto u kojem to lice ima prebivalište odnosno uobičajeno boravište.

(3) Mjesto prometa usluga pomoćnih usluga prevoza (utovar, istovar, pretovar i slično), odnosno pružanja stručnih mišljenja u vezi procjene vrijednosti pokretnih stvari i radova na pokretnoj imovini koje se pružaju licu koje nije poreski obveznik je mjesto u kojem su ove usluge stvarno izvršene.

Mjesto prometa usluga pripremanja i usluživanja hrane, pića i napitaka

Član 17e

Mjesto prometa usluga pripremanja i usluživanja hrane, pića i napitaka je mjesto gdje su ove usluge stvarno izvršene, osim ako se te usluge pružaju na plovnim objektima, vazduhoplovima i vozovima, u kom slučaju se mjestom pružanja ove usluge smatra mjesto početka prevoza putnika.

Mjesto prometa usluga iznajmljivanja prevoznog sredstva

Član 17f

(1) Mjesto prometa usluga kratkoročnog iznajmljivanja prevoznog sredstva je mjesto gdje se to prevozno sredstvo daje na raspolaganje.

(2) Kratkoročnim iznajmljivanjem prevoznog sredstva iz stava 1 ovog člana smatra se iznajmljivanje koje se vrši u periodu do 30 dana, odnosno u slučaju plovnih objekata do 90 dana.

(3) Mjesto prometa usluga iznajmljivanja prevoznog sredstva (osim kratkoročnog iznajmljivanja) licu koje nije poreski obveznik je mjesto u kojem to lice ima prebivalište, odnosno uobičajeno boravište.

(4) Izuzetno od stava 3 ovog člana, u slučaju iznajmljivanja (osim kratkoročnog iznajmljivanja) plovnih objekata namijenjenih za rekreaciju licu koje nije poreski obveznik, mjesto prometa usluga je mjesto gdje se ovaj plovni objekat daje na raspolaganje, odnosno mjesto u kojem pružalac usluga ima sjedište ili stalnu poslovnu jedinicu, ako se promet usluga vrši iz stalne poslovne jedinice koja se ne nalazi u mjestu sjedišta pružaoca usluga, odnosno mjesto u kojem pružalac usluga ima prebivalište ili boravište.

Mjesto prometa telekomunikacionih usluga, usluga emitovanja i elektronskih usluga, licima koja nijesu poreski obveznici

Član 17g

(1) Mjesto prometa telekomunikacionih usluga, usluga emitovanja i elektronskih usluga licu koje nije poreski obveznik je mjesto u kojem primalac usluga koji nije poreski obveznik ima sjedište, prebivalište ili boravište.

(2) Telekomunikacionim uslugama, u smislu ovog zakona, smatraju se usluge koje se odnose na prenos, emitovanje ili prijem signala, riječi, slike i zvuka ili drugih informacija putem žice, radija, optičkih ili drugih elektromagnetnih sistema, prenos prava za korišćenje kapaciteta prenosnih sistema, kao usluge koje omogućavaju pristup informacionoj mreži drugih država.

(3) Elektronskim uslugama u smislu ovog zakona, smatraju se usluge koje se odnose na isporuku web sadržaja, smještaj web sadržaja, daljinsko održavanje programa i opreme, računarskih programa i njihovo ažuriranje, slika, tekstova i informacija te omogućavanje pristupa bazama podataka, muzike, filmova i igara, uključujući igre na sreću kao i emitovanje političkih, kulturnih, umjetničkih, sportskih, naučnih i zabavnih programa i priredbi i učenje na daljinu.

Mjesto prometa usluga posredovanja koje se pružaju licu koje nije poreski obveznik

Član 17h

Mjesto prometa usluga posredovanja koje se pružaju licu koje nije poreski obveznik je mjesto u kojem je ova usluga stvarno izvršena, osim za usluge posredovanja vezanih za promet nepokretnosti iz člana 17a ovog zakona.

Mjesto prometa određenih usluga koje se pružaju licu koje nije poreski obveznik

Član 17i

Mjesto prometa određenih usluga koje se pružaju licu koje nije poreski obveznik je mjesto u kojem ova lica imaju sjedište, prebivalište ili boravište, i to za usluge:

- prenosa, ustupanja i korišćenja autorskih prava, patenata, licenci, zaštitnih znakova i drugih prava intelektualne svojine;
- oglašavanja;
- koje pružaju savjetnici, inženjeri, advokati, revizori i slične usluge, kao i usluge prevodilaca za prevođenje, uključujući i prevođenje u pisanom obliku;

- preuzimanja obaveze da se u potpunosti ili djelimično odustane od obavljanja neke aktivnosti ili od korišćenja nekog prava;
- bankarskog i finansijskog poslovanja i poslovanja u oblasti osiguranja, uključujući reosiguranje, osim iznajmljivanja sefova;
- posredovanja u zapošljavanju;
- iznajmljivanja pokretnih stvari, osim prevoznih sredstava, i
- omogućavanja pristupa mreži prirodnog gasa, mreži za prenos električne energije i mreži za grijanje, odnosno hlađenje, transporta i distribucije putem tih mreža, kao i drugih usluga koje su neposredno povezane sa tim uslugama.

Član 17j

(1) Radi izbjegavanja dvostrukog oporezivanja, odnosno neoporezivanja, za usluge iz člana 17c stav 2, člana 17f st. 3 i 4, člana 17g stav 1 i člana 17i ovog zakona, mjestom prometa usluga smatra se mjesto u kojem se usluga stvarno koristi.

(2) Radi izbjegavanja dvostrukog oporezivanja, odnosno neoporezivanja, za usluge iz člana 17g st. 2 i 3 i člana 17i stav 1 alineja 2 ovog zakona, ako su pružene licima koje su poreski obveznici, mjestom prometa usluge smatra se mjesto u kojem se usluga stvarno koristi.

VI NASTANAK OBAVEZE OBRAČUNAVANJA PDV

Član 18

(1) PDV se obračunava u trenutku isporuke proizvoda, odnosno u trenutku izvršenja usluge.

(2) Smatra se da je proizvod isporučen, odnosno usluga izvršena u trenutku izdavanja računa (fakture).

(3) Ako račun iz stava 2 ovog člana nije izdat, PDV se obračunava osam dana od dana isporuke proizvoda, odnosno izvršenja usluge.

(4) Ako je plaćanje djelimično ili u cjelini izvršeno prije izdavanja računa ili prije obavljenog prometa proizvoda ili usluge, PDV se obračunava na dan prijema naknade na plaćeni iznos naknade.

(5) Prilikom prometa proizvoda, osim proizvoda iz člana 4 stav 2 tačka 3) ovog zakona, odnosno prilikom prometa usluga u slučaju kada se izdaju uzastopni (kontinuirani) računi i izvršavaju uzastopna plaćanja, PDV se obračunava posljednjeg dana perioda na koji se odnosi račun, odnosno plaćanje naknade.

(6) Prilikom prometa proizvoda, odnosno usluga iz čl. 5, 6 i 9 ovog zakona, PDV se obračunava u poreskom periodu u kome je taj promet izvršen.

(7) Prilikom promjene poreske osnovice iz člana 20 ovog zakona, PDV se obračunava na dan kada se izda račun, odnosno drugi dokument o promjeni poreske osnovice.

(8) Izuzetno od stava 2 ovog člana u slučaju kada je, u skladu sa članom 12 tač. 2) i 3) ovog zakona, poreski dužnik primalac proizvoda, odnosno usluga, smatra se da je proizvod isporučen, odnosno usluga izvršena kada primalac primi račun ili kada je izvršeno plaćanje, zavisno od toga koja je okolnost nastupila ranije. Ako primalac ne primi račun, PDV se obračunava osmog dana nakon isporuke proizvoda, odnosno izvršenja usluge.

Nastanak poreske obaveze kod uvoza proizvoda

Član 19

(1) Obaveza obračunavanja PDV prilikom uvoza proizvoda nastaje u momentu kada nastane obaveza obračunavanja carina i drugih uvoznih dažbina.

(2) Za proizvode koji ne podliježu plaćanju carine i drugih uvoznih dažbina, PDV se obračunava u trenutku nastanka obaveze plaćanja uvoznih dažbina, kao da je ta obaveza morala nastati po carinskom propisu, pa ne nastane.

VII PORESKA OSNOVICA

Poreska osnovica i ispravka poreske osnovice

Član 20

(1) Osnovica PDV (u daljem tekstu: poreska osnovica) je sve što predstavlja plaćanje (u novcu, u stvarima ili uslugama), koje je poreski obveznik primio ili će primiti od kupca, naručioca ili trećeg lica za izvršeni promet proizvoda, odnosno usluga, uključujući subvencije koje su neposredno povezane sa cijenom takvog prometa, osim PDV, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

(2) U poresku osnovicu se uračunavaju:

- 1) akcize i drugi porezi, takse, carine i druge uvozne dažbine, osim PDV;

2) posredni troškovi, kao što su provizije, troškovi ambalažiranja, prevoza i osiguranja, koje isporučilac zaračunava kupcu, odnosno naručiocu usluge;

(3) Ako za izvršen promet proizvoda, odnosno usluga plaćanje nije izvršeno u novcu ili nije u cjelini izvršeno u novcu, poreska osnovica je jednaka tržišnoj vrijednosti proizvoda, odnosno usluga u trenutku izvršenog prometa.

(4) Prilikom razmjene proizvoda, odnosno usluga, poresku osnovicu predstavlja vrijednost primljenog proizvoda, odnosno usluge.

(5) Prilikom prometa proizvoda, odnosno usluga, koji izvrši poreski obveznik koji nema sjedište u Crnoj Gori, poreska osnovica je sve što predstavlja plaćanje koje je ili će primalac proizvoda, odnosno usluge izvršiti isporučiocu.

(6) U prometu proizvoda iz čl. 5 i 6 ovog zakona, poreska osnovica je nabavna cijena odgovarajućeg proizvoda, odnosno usluge u koju nijesu uključeni PDV, odnosno cijena proizvoda u vrijeme i mjestu izvršenog prometa, a kod prometa usluga iz člana 9 ovog zakona iznos troškova za izvršene usluge.

(7) Ako je iz neposlovnih razloga naknada niža od tržišne vrijednosti ili ako nema naknade, poreska osnovica je tržišna vrijednost proizvoda, odnosno usluge u momentu i mjestu izvršenog prometa.

(8) U poresku osnovicu se ne uračunavaju:

1) sniženja cijena i popusti do nabavne vrijednosti, odnosno cijene koštanja odobreni na računu u trenutku izvršenog prometa;

2) Iznosi koje poreski obveznik primi od svog naručioca kao povraćaj za troškove koje je platio u njegovo ime i za njegov račun i vodi ih u svom knjigovodstvu kao prolazne stavke, pri čemu poreski obveznik mora obezbijediti dokaze o stvarnom iznosu tih izdataka i ne smije odbiti obračunati PDV od tih transakcija.

(9) Ako se poreska osnovica naknadno izmijeni usled povraćaja, popusta ili nemogućnosti plaćanja, poreski obveznik koji je izvršio promet proizvoda, odnosno usluga može ispraviti, odnosno umanjiti iznos PDV, ako poreski obveznik za koga se obavlja promet proizvoda, odnosno usluga, ispravi (umanji) odbitak ulaznog PDV i ako o tome pismeno obavijesti isporučioca tih proizvoda, odnosno usluga.

(10) Ako se izmijeni iznos PDV obračunat prilikom uvoza proizvoda koji je poreski obveznik uračunao kao odbitak ulaznog PDV, odbitak ulaznog PDV se može ispraviti za nastalu razliku na osnovu rješenja carinskog organa.

(11) Ispravka poreske osnovice može se vršiti samo u obračunskom periodu u kojem je došlo do promjene poreske osnovice.

(12) Ako se prenosi pravo koje se odnosi na posjedovanje založnice, tada je poreska osnovica cijena uvećana za razliku do tržišne vrijednosti.

(13) U poresku osnovicu se ne uključuju troškovi povratne ambalaže koji se kod isporučioca vode evidencijski.

Član 20a

(1) Poreski obveznik može, zbog nemogućnosti naplate, ispraviti (smanjiti) iznos PDV, ako na osnovu pravosnažne sudske odluke o završenom stečajnom postupku, obustavljanju izvršnog postupka ili o uspješno završenom postupku prinudnog poravnjanja ne bude isplaćen, odnosno ne bude isplaćen u cjelini, pod uslovom da su ta potraživanja bila utužena, prije pokretanja stečajnog postupka odnosno postupka prinudnog poravnjanja.

(2) Odredba stava 1 ovog člana primjenjuje se i na poreskog obveznika čiji je dužnik izbrisan iz sudskog registra, odnosno drugih registara ili evidencija.

(3) Ako poreski obveznik naknadno primi uplatu ili djelimičnu uplatu za obavljeni promet proizvoda, odnosno usluga u vezi sa kojim je ostvario ispravku poreske osnovice, dužan je da od primljenog iznosa obračuna PDV.

Poreska osnovica kod prodaje imovine

Član 21

Ako se neko preduzeće ili pogon u potpunosti prenese, tada je osnovica pojedinačna naknada za svaki preneseni predmet, s tim da zbir svih tih pojedinačnih naknada čini ukupnu naknadu za to preduzeće ili pogon umanjenu za vrednost nekretnina koje se oporezuju po posebnom zakonu. Preuzeti dugovi se ne odbijaju od osnovice. Ako obračunati PDV pri kupovini preduzeća ili pogona kupac u potpunosti može odbiti kao ulazni porez, tada se ne plaća porez na dodatu vrijednost, a taj se prenos smatra neoporezivim.

Poreska osnovica kod uvoza proizvoda

Član 22

(1) Poreska osnovica kod uvoza proizvoda je vrijednost proizvoda utvrđena u skladu sa carinskim propisima.

(2) U poresku osnovicu iz stava 1 ovog člana uračunavaju se:

1) akcize i drugi porezi, takse i druge dažbine koje se plaćaju izvan Crne Gore i prilikom uvoza, osim PDV po ovom zakonu;

2) posredni troškovi, kao što su provizije, troškovi ambalažiranja, prevoza i osiguranja, koji nastanu prilikom uvoza proizvoda do prvog odredišta u Crnoj Gori. Prvim odredištem se smatra mjesto navedeno u teretnom listu ili drugoj ispravi kojom se roba uvozi u Crnu Goru.

(3) Prilikom uvoza proizvoda, iz poreske osnovice se isključuju, ako nijesu već isključeni, sniženja cijena i popusti u skladu sa članom 20 stav 8 ovog zakona.

(4) Prilikom ponovnog uvoza proizvoda koji su bili privremeno izvezeni radi oplemenjivanja, popravke, prerade i dorade, poreska osnovica je vrijednost utvrđena po carinskim propisima.

Preračunavanje vrijednosti strane valute u domaću valutu

Član 23

(1) Ako je vrijednost koja predstavlja osnovu za određivanje poreske osnovice prilikom uvoza proizvoda u drugoj valuti, za preračun te vrijednosti u domaću valutu koristi se kurs određen u skladu sa carinskim propisima za izračunavanje carinske vrijednosti proizvoda.

(2) Ako je vrijednost koja je osnova za određivanje poreske osnovice, osim kod uvoza proizvoda, određena u drugoj valuti, za preračun te vrijednosti u domaću valutu koristi se srednji kurs Centralne banke Crne Gore na dan nastanka poreske obaveze.

VIII STOPA PDV

Opšta stopa

Član 24

PDV se obračunava i plaća po opštoj stopi od 21% od svakog prometa proizvoda, usluga i uvoza proizvoda, osim od prometa proizvoda, usluga i uvoza proizvoda za koje je propisano da se PDV plaća po sniženoj stopi, kao i od prometa proizvoda, usluga i uvoza proizvoda za koje je propisana nulta (0) stopa PDV.

Snižene stope

Član 24 a

(1) PDV se obračunava i plaća po sniženoj stopi od 7% od prometa proizvoda, usluga i uvoza proizvoda, i to:

1) osnovnih proizvoda za ljudsku ishranu (hljeb, brašno, mlijeko i mliječni proizvodi, hrana za odojčad, mast, ulje, meso, jaja i šećer);

2) lijekova, uključujući i lijekove za upotrebu u veterini, osim lijekova iz člana 25 stav 1 tačka 9 ovog zakona;

3) ortotičkih i protetičkih sredstava, kao i medicinskih sredstava koja se hirurški ugrađuju u organizam, osim medicinskih sredstava iz člana 25 stav 1 tačka 9 ovog zakona;

4) udžbenika i nastavnih sredstava;

5) vode za piće, osim flaširane;

6) dnevne i periodične štampe, osim štampe koja u cjelini ili većim dijelom uključuje reklamne sadržaje;

7) usluga javnog prevoza putnika i njihovog ličnog prtljaga;

8) usluga javne higijene;

9) pogrebnih usluga i proizvoda povezanih sa tim uslugama;

10) hrane za životinje, sredstava za ishranu bilja, sredstava za zaštitu bilja, sjemenskog i sadnog materijala i živih životinja;

11) menstrualnih proizvoda;

12) pelena za bebe.

(2) PDV se obračunava i plaća po sniženoj stopi od 15% od prometa proizvoda, usluga i uvoza proizvoda, i to:

1) knjiga, monografskih i serijskih publikacija;

2) usluga smještaja u ugostiteljskim objektima za smještaj, a koji objekti su definisani zakonom kojim se uređuje turizam i ugostiteljstvo;

3) usluga pripremanja i usluživanja hrane, pića i napitaka, osim alkoholnih pića, gaziranih i negaziranih pića sa dodatkom šećera i kafe u objektima za pružanje ugostiteljskih usluga;

4) autorskih prava i usluga iz oblasti obrazovanja, književnosti i umjetnosti;

5) autorskih prava iz oblasti nauke i umjetničkih predmeta, zbirki i antikviteta iz člana 45 ovog zakona;

6) usluga koje se naplaćuju putem ulaznica za bioskopske i pozorišne predstave, koncerte, muzeje, sajmove, zabavne parkove, izložbe, zooološke vrtove i slične kulturne i sportske priredbe, osim onih za koje je propisano oslobođenje od plaćanja PDV;

7) usluga upotrebe sportskih objekata u neprofitne svrhe;

8) servisnih usluga koje se pružaju u marinama;

9) solarnih panela (ploča);

10) frizerskih usluga.

(3) Listu proizvoda, odnosno usluge iz st. 1 i 2 ovog člana propisuje Ministarstvo finansija.

Nulta stopa

Član 25

(1) PDV se plaća po stopi od 0% na:

1) proizvode koje iz Crne Gore izvozi prodavac, odnosno proizvode koje za njegov račun izvozi drugo lice;

2) promet usluga, uključujući prevoznike i druge sporedne usluge, osim usluga iz čl. 26 i 27 ovog zakona, koje su neposredno povezane sa izvozom, odnosno uvozom proizvoda, u skladu sa članom 16 stav 2, odnosno članom 30 stav 1 tačka 1) ovog zakona;

3) proizvode koje iz Crne Gore izvozi kupac, odnosno drugo lice za njegov račun koje nema sjedište u Crnoj Gori, osim proizvoda namijenjenih snabdijevanju privatnih plovila, letilica ili drugih prevoznih sredstava za privatnu upotrebu;

4) usluge izvršene na proizvodima uvezenim u Crnu Goru i izvezenim od strane lica koje izvrši te usluge ili od strane naručioca, ukoliko nema sjedište, poslovnu jedinicu, odnosno stalno ili uobičajeno prebivalište u Crnoj Gori;

5) promet usluga koje obavljaju zastupnici ili drugi posrednici izvršene u ime i za račun drugog lica, ako su te usluge dio usluga navedenih u ovom članu ili usluga izvršenih izvan Crne Gore. Oslobođenje se ne odnosi na putujuće agente koji obavljaju usluge u ime i za račun putnika izvan Crne Gore;

5a) usluge omogućavanja pristupa i korišćenja sistema koje vrši posrednik za račun operatora sistema za prenos prirodnog gasa, električne energije i energije za grijanje ili hlađenje;

6) promet goriva i drugih neophodnih proizvoda koji se koriste za snabdijevanje:

a) plovila namijenjenih za plovidbu na otvorenom moru, koja obavljaju prevoz putnika uz naknadu, odnosno koja su namijenjena za obavljanje komercijalne i industrijske djelatnosti;

b) plovila za spasavanje i pomoć na moru;

c) vojnih plovila koja napuštaju Crnu Goru čija su odredišta strana pristaništa, odnosno sidrišta;

7) proizvode i usluge koji se koriste u vezi sa međunarodnim vazдушnim i pomorskim saobraćajem;

8) proizvode i usluge namijenjene za:

a) službene potrebe diplomatskih i konzularnih predstavništava,

b) službene potrebe međunarodnih organizacija, ako je to predviđeno međunarodnim ugovorom,

c) lične potrebe stranog osoblja, diplomatskim i konzularnim predstavništava, uključujući i članove njihovih porodica uz uslov uzajamnosti,

d) lične potrebe stranog osoblja međunarodnih organizacija, uključujući članove njihovih porodica, ako je to predviđeno međunarodnim ugovorom,

9) lijekove i medicinska sredstva, određena listom lijekova, odnosno medicinskih sredstava koja se propisuju i izdaju na teret Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje,

10) proizvode i usluge koji se koriste za istraživanje naftnih bušotina na otvorenom moru,

10a) - **brisana** -

11) isporuke proizvoda u slobodnu zonu, slobodna i carinska skladišta i isporuke proizvoda unutar slobodne zone, slobodnih i carinskih skladišta,

12) isporuku proizvoda, odnosno usluga kada je međunarodnim sporazumom, odnosno ugovorom o donaciji predviđeno da se iz dobijenih novčanih sredstava neće plaćati troškovi poreza,

12a) isporuku proizvoda, odnosno usluga koja se vrši u skladu sa ugovorom o kreditu, odnosno zajmu, zaključenim između Crne Gore i međunarodne finansijske organizacije, odnosno druge države kao i između treće strane i međunarodne finansijske organizacije, odnosno druge države u kojem se Crna Gora pojavljuje kao garant, u dijelu koji se finansira dobijenim novčanim sredstvima, ako je tim ugovorom predviđeno da se iz dobijenih novčanih sredstava neće plaćati troškovi poreza.

12b) isporuke proizvoda, odnosno usluga na osnovu zaključenog ugovora o donaciji sa državnim organima i organizacijama i organima jedinice lokalne samouprave i drugim javno pravnim tijelima;

12c) isporuke donacija u vidu medicinskih sredstava i zaštitne opreme državnim organima i organizacijama i organima jedinice lokalne samouprave i drugim javno pravnim tijelima, radi suzbijanja posljedica nastalih usljed epidemija zaraznih bolesti;

12 d) - **prestala da važi** -

(2) Uslovi, način i postupak ostvarivanja pravna oslobođenje od plaćanja PDV iz stava 1 tač. 8, 10, 12, 12a i 12b ovog člana uređuje se propisom Ministarstva finansija.

(3) Proizvodi se smatraju izvezenim ukoliko su stvarno izneseni iz Crne Gore ili ako su uneseni u slobodnu carinsku zonu, odnosno carinsko skladište, ako su namijenjeni izvozu.

(4) Usluge neposredno povezane sa izvozom, odnosno uvozom proizvoda iz stava 1 tačka 2) ovog člana, bliže će se urediti propisom Ministarstva finansija.

IX OSLOBOĐENJA OD PLAĆANJA PDV

Oslobođenje od javnog interesa

Član 26

Plaćanja PDV su oslobođene usluge od javnog interesa, i to:

- 1) javne poštanske usluge kao i promet proizvoda neposredno povezan sa tim isporukama;
- 2) zdravstvene usluge i njega i isporuke proizvoda, uključujući zbrinjavanje organima ljudskog tijela, krvlju i majčinim mlijekom, koji se obavljaju u skladu sa propisima o zdravstvenom osiguranju;
- 3) usluge socijalnog osiguranja i promet proizvoda neposredno povezan sa tim uslugama koje se obavljaju u skladu sa propisima koji regulišu oblast djelatnosti socijalnog osiguranja;
- 4) usluge predškolskog vaspitanja, obrazovanja i osposobljavanja djece, omladine i odraslih, uključujući promet proizvoda i usluga neposredno povezanih sa tim djelatnostima, ako se te djelatnosti obavljaju u skladu sa propisima koji regulišu tu oblast;
- 5) usluge i isporuke proizvoda predškolskih, osnovnih, srednjih i visoko školskih ustanova, te ustanova učeničkog i studentskog standarda;
- 6) usluge iz oblasti kulture, uključujući ulaznice za kulturne priredbe i promet proizvoda neposredno povezan sa tim uslugama, koje vrše neprofitne organizacije u skladu sa propisima koji regulišu oblast djelatnosti kulture;
- 7) usluge vezane za sport i sportsko vaspitanje koje obavljaju neprofitne organizacije (savezi, udruženja i dr.);
- 8) usluge javnog radiodifuznog servisa, osim usluga komercijalnog karaktera;
- 9) vjerske usluge i promet proizvoda neposredno povezan sa vjerskim uslugama koje vrše vjerske zajednice za zadovoljavanje potreba vjernika, u skladu sa propisima koji se odnose na te zajednice;
- 10) usluge koje obavljaju nevladine organizacije osnovane u skladu sa propisom kojim se uređuje poslovanje tih organizacija, ukoliko ne postoji vjerovatnoća da će to oslobođenje dovesti do narušavanja konkurencije.

Ostala oslobođenja

Član 27

Plaćanja PDV su oslobođeni (e):

- 1) usluge osiguranja i reosiguranja, uključujući usluge koje obavljaju posrednici i agenti u osiguranju;
- 2) promet nepokretnosti, osim prvog prenosa prava svojine, odnosno prava raspolaganja na novoizgrađenom objektu;
- 3) usluge davanja u zakup ili podzakup kuća za stanovanje, stanova, odnosno stambenih prostora za stalno stanovanje duže od 60 dana, kao i zakup poljoprivrednog zemljišta ili šuma, koji su upisani u zemljišne knjige;
- 4) bankarske i finansijske usluge, i to:
  - a) odobravanje i upravljanje (rukovanje) kreditima, kao i odobravanje i upravljanje garancijama, odnosno drugim oblicima osiguranja kredita od strane kreditora;
  - b) usluge u vezi sa upravljanjem (rukovanjem) depozitima, štednim ulozima, bankarskim računima, obavljanjem platnog prometa, nalogima za isplatu (doznakama), unovčavanjem dospjelih (prispjelih) obaveza, čekova ili drugih instrumenata, osim naplate (utjerivanja) dugova;
  - c) promet, uključujući izdavanje novčanica (banknota) i kovanica, koje su zakonsko platežno sredstvo u nekoj državi, osim predmeta za zbirke (prim: numizmatičkih zbirki); predmetima za zbirke se po ovoj tački smatraju zlatne i srebrne kovanice (kovani novac) kao i kovanice od drugog materijala, novčanice (banknote), koje nijesu u opticaju kao zakonsko sredstvo plaćanja i kovanice numizmatičke vrijednosti;
  - d) promet dionicama, odnosno udjelima u društvima, obveznicama i drugim hartijama od vrijednosti, uključujući njihovo izdavanje, osim čuvanja (depozita) hartija od vrijednosti;
  - e) upravljanje investicionim fondovima;
- 5) važeće poštanske marke, administrativne i sudske takse i poreske markice;

- 6) zlato i drugi plemeniti metali koje nabavlja Centralna banka Crne Gore;
- 7) usluge igara na sreću.

Oslobođenja kod uvoza proizvoda

Član 28

(1) Plaćanja PDV pri uvozu su oslobođeni:

- 1) proizvodi čiji je promet u Crnoj Gori oslobođen plaćanja PDV;
- 2) proizvodi koji se u Crnu Goru unose u okviru tranzitnog carinskog postupka;
- 3) ponovo uvezeni proizvodi koje u nepromijenjenom stanju uvozi lice koje ih je izvezlo i ako je u skladu sa carinskim propisima oslobođeno plaćanja carine;
- 4) ponovo uvezeni proizvodi na kojim su u inostranstvu izvršene usluge i za koje nije bilo priznato pravo odbitka, odnosno povraćaja PDV;
- 5) usluge u vezi sa uvozom proizvoda, ako je njihova vrijednost uključena u poresku osnovicu, u skladu sa članom 22 stav 2 tačka 2 ovog zakona;
- 6) zlato i drugi plemeniti metali, banknote i kovanice (kovani novac), koje uvozi Centralna banka Crne Gore;
- 7) proizvodi koji su namijenjeni za službene potrebe diplomatskih, konzularnih predstavništava i međunarodnih organizacija i članovima tih organizacija, u okviru limita i pod uslovima propisanim međunarodnim konvencijama o osnivanju tih organizacija, a na osnovu mišljenja organa nadležnog za vanjske poslove;
- 8) roba nekomercijalne prirode koju putnici unose sa sobom iz inostranstva u propisanoj vrsti, vrijednosti i količini;
- 9) roba sadržana u pošiljkama koje besplatno šalju fizička lica iz inostranstva fizičkim licima u Crnoj Gori, pod uslovom da te pošiljke nijesu komercijalne prirode i da odgovaraju propisanoj vrsti, količini i vrijednosti;
- 10) predmeti koji čine ličnu imovinu, koje pri preseljenju u Crnu Goru uvoze fizička lica koja su prethodno u drugoj državi boravila neprekidno najmanje 12 mjeseci, pod uslovom da su u vlasništvu tih lica i da su korišćeni prije preseljenja najmanje šest mjeseci, a uvoz tih proizvoda se može obaviti u roku od 12 mjeseci od dana preseljenja, koji se zbog posebnih okolnosti može produžiti, osim alkoholnih pića, duvana i duvanskih proizvoda, komercijalnih prevoznih sredstava i proizvoda koji se koriste za obavljanje djelatnosti ili zanimanja;
- 11) predmeti domaćinstva i pokloni koje pri preseljenju u Crnu Goru uvoze lica povodom sklapanja braka, osim alkoholnih pića, duvana i duvanskih proizvoda;
- 12) predmeti koji čine ličnu imovinu, koje su crnogorski i strani državljani stalno nastanjeni u Crnoj Gori naslijedili van Crne Gore, osim alkoholnih pića, duvana i duvanskih proizvoda, komercijalnih prevoznih sredstava, proizvoda koji se koriste za obavljanje djelatnosti ili zanimanja, zaliha sirovina i gotovih proizvoda ili poluproizvoda, stoke i zaliha poljoprivrednih proizvoda čije količine prevazilaze uobičajene porodične potrebe;
- 13) odjeća, školski materijali i predmeti domaćinstva koji služe za opremanje studentske sobe i pripadaju učenicima ili studentima koji dolaze na studije u Crnu Goru i namijenjeni su njihovoj ličnoj upotrebi tokom studiranja;
- 14) poljoprivredni proizvodi, plodovi ratarstva, stočarstva, šumarstva, uzgoja ribe i pčelarstva dobijeni na imanjima koje poljoprivredni proizvođači iz Crne Gore posjeduju u pograničnom pojasu susjedne države i priplod i drugi proizvodi koje dobiju od stoke koju imaju na tim posjedima zbog poljskih radova, ispaše ili zimovanja, kao i sjeme, gnojiva i proizvodi za obradu zemlje i plodova sa ovih imanja;
- 15) životinje za laboratoriju i biološke ili hemijske supstance za istraživanje;
- 16) terapijske supstance ljudskog porijekla i reagense za utvrđivanje krvnih grupa i vrsta tkiva;
- 17) pošiljke koje sadrže uzorke referentnih supstanci za kontrolu kvaliteta medicinskih proizvoda, odobrenih od strane Svjetske zdravstvene organizacije;
- 18) farmaceutski proizvodi koji se koriste na međunarodnim sportskim događajima;
- 19) proizvodi uvezeni preko državnih organa ili registrovanih humanitarnih ili dobrotvornih organizacija, koji su namijenjeni za besplatnu podjelu licima u stanju socijalne potrebe, osim alkoholnih pića, duvana i duvanskih proizvoda, kafe, čaja i motornih vozila (sem vozila prve pomoći);
- 20) predmeti koji su posebno izrađeni za obrazovanje, zapošljavanje ili osposobljavanje slijepih odnosno drugih osoba sa invaliditetom, ako su uvezeni od strane ustanova, odnosno organizacija čija je djelatnost pružanje pomoći ovim licima, ako su ovim organizacijama ti predmeti donirani, na osnovu mišljenja organa nadležnog za poslove socijalnog staranja;
- 21) proizvodi uvezeni preko državnih organa ili registrovanih humanitarnih ili dobrotvornih organizacija koji su namijenjeni za besplatnu podjelu, odnosno besplatno stavljanje na raspolaganje žrtvama elementarnih nepogoda, osim materijala i opreme namijenjene ponovnoj gradnji područja koje je pogodila elementarna nepogoda;
- 22) odlikovanja i priznanja dobijenih u okviru međunarodnih događaja i pokloni primljeni u okviru međunarodnih odnosa, osim alkoholnih pića, duvana i duvanskih proizvoda, kao i proizvoda koje koriste šefovi država ili njihovi predstavnici tokom službenih posjeta;
- 23) predmeti koji se uvoze u svrhu promocije trgovine - uzorci robe zanemarljive vrijednosti, štampani i reklamni materijal;

24) proizvodi koji se koriste ili konzumiraju na sajmovima ili sličnim događajima, osim alkoholnih pića, duvana i duvanskih proizvoda, čvrstih, tečnih ili plinskih goriva;

25) roba koja se uvozi za potrebe ispitivanja, analize ili testiranja u svrhu utvrđivanja i provjere njenog sastava, kvaliteta ili tehničkih karakteristika, a za potrebe informisanja ili industrijskog ili trgovačkog istraživanja, osim proizvoda koji se koriste za ispitivanje, analiziranje ili testiranje, koji predstavljaju aktivnosti koje promovišu prodaju;

26) žigovi, uzorci i dizajni, njihova prateća dokumentacija, kao i obrasci za priznavanje izuma, патената, inovacija i slično, koji se dostavljaju nadležnim tijelima za zaštitu autorskog i prava industrijske svojine;

27) dokumenti namijenjeni informisanju turista, koji ne sadrže više od 25% komercijalnih oglasa, a koji se dijele besplatno i čija je namjena podsticanje posjete stranim zemljama;

28) razni dokumenti, isprave, obrasci, štampani materijali, brošure, zapisi i pismonosne pošiljke;

29) pomoćni materijali za slaganje i zaštitu robe tokom transporta;

30) stelja, stočna i druga hrana bilo koje vrste za potrebe transporta životinja;

31) goriva sadržana u standardnom rezervoaru putničkih automobila i motocikala i specijalnim kontejnerima, odnosno goriva sadržanog u prenosnom rezervoaru putničkih automobila i motocikala, najviše do deset litara po vozilu, kao i maziva neophodnih za funkcionisanje tih vozila;

32) materijali za izgradnju, održavanje ili ukrašavanje spomenika ili groblja žrtava rata;

33) kovčezi sa preminulim osobama, urne sa pepelom preminulih osoba, odnosno cvijeće, vijenci i drugi uobičajeni ukrasni pogrebni predmeti, pod uslovom da nemaju komercijalnu namjenu;

34) putnička vozila za prevoz lica sa invaliditetom, koja su oslobođena od plaćanja carine, uz uslove propisane carinskim propisima;

35) prirodni gas preko sistema za prirodni gas ili preko mreže priključene na taj sistem, prirodnog gasa koji se puni iz plovila za prevoz prirodnog gasa u sistem za prirodni gas ili u mrežu proizvodnih gasovoda, odnosno električne energije preko mreže za prenos električne energije i energije za grijanje ili hlađenje preko mreže za grijanje ili hlađenje;

36) roba koju nabavljaju oružane snage država koje su članice Organizacije Sjevernoatlantskog saveza (NATO), za potrebe tih snaga ili pratećeg civilnog osoblja, kao i za snabdijevanje njihovih menzi, ako te snage učestvuju u zajedničkim odbrambenim aktivnostima;

37) proizvodi za namjene iz člana 25 stav 1 tač. 12, 12a, 12b i 12c ovog zakona.

(2) Bliži način ostvarivanja prava na oslobođenje od plaćanja PDV i listu proizvoda iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo finansija.

Oslobođenja kod privremenog uvoza proizvoda

Član 29

Oslobođeni su od plaćanja PDV proizvodi koji se privremeno uvoze, pod uslovom da su oslobođeni od plaćanja carine prema carinskim propisima.

Posebna oslobođenja

Član 30

(1) Plaćanja PDV je oslobođen uvoz proizvoda koji je namijenjen da se:

a) podnese na uvid carinskom organu i kada je dozvoljeno njihovo privremeno čuvanje, u skladu sa carinskim propisima;

b) unese u slobodnu carinsku zonu, odnosno u slobodno carinsko skladište;

c) za njih započne postupak carinskog skladištenja ili postupak uvoza radi izvoza po sistemu odlaganja.

(2) Oslobođenje iz stava 1 ovog člana se odnosi i na promet usluga povezanih sa prometom tih proizvoda.

(3) Oslobođenje od plaćanja PDV iz ovog člana ostvaruje se pod uslovom da proizvodi nijesu stavljeni u slobodan promet i da je iznos PDV pri stavljanju u slobodan promet jednak iznosu koji bi morao biti obračunat, ukoliko bi takav promet proizvoda bio oporezovan prilikom unošenja u Crnu Goru.

X IZDAVANJE RAČUNA

Obaveza izdavanja računa

Član 31

(1) Poreski obveznik je dužan da za izvršeni promet proizvoda, odnosno usluga izda račun ili drugi dokument koji služi kao račun (u daljem tekstu: račun). Račun se izdaje u dva primjerka, od kojih jedan zadržava kupac, a drugi zadržava isporučilac proizvoda, odnosno usluga.

(2) Poreski obveznik je dužan izdati račun i za svako pretplaćanje (pretplatu, avans) koje primi prije izvršenog prometa proizvoda, odnosno usluga, kao i za svaku naknadnu promjenu poreske osnovice.

(3) Račun je svaki dokument koji izda poreski obveznik ili drugo lice po njegovom nalogu, bez obzira na to u kakvom obliku i pod kakvim nazivom je izdat, na kome je zaračunat promet proizvoda, odnosno usluga.

(4) U slučaju razmjene proizvoda, odnosno usluga svaki učesnik u razmjeni je dužan da izda račun.

(5) Ako poreski obveznik na računu za izvršen promet proizvoda, odnosno usluga iskaže viši iznos PDV nego što je dužan po zakonu, mora taj viši iznos platiti, osim u slučajevima iz člana 20 stav 9 ovog zakona.

(6) Poreski obveznik može da izda račun u elektronskom obliku uz prethodnu saglasnost primaoca računa.

Osnovni podaci koje sadrži račun izdat poreskom obvezniku i drugim licima

Član 32

(1) Poreski obveznik koji isporučuje proizvode ili vrši usluge drugom poreskom obvezniku mora na računu navesti najmanje sledeće podatke:

- 1) datum izdavanja i redni broj računa;
- 2) ime (naziv) i adresu poreskog obveznika koji obavlja promet (prodavca) i njegov PDV broj;
- 3) ime (naziv) i adresu primaoca proizvoda, odnosno korisnika usluga (kupca);
- 4) datum izvršenog prometa;
- 5) količinu i uobičajeni trgovački naziv isporučenih proizvoda, odnosno vrstu i količinu obavljenih usluga;
- 6) iznos naknade o izvršenom prometu bez PDV;
- 7) primijenjenu poresku stopu;
- 8) iznos obračunatog PDV;
- 9) ukupni iznos naknade o izvršenom prometu sa uključenim PDV.

(2) Pored podataka iz stava 1 ovog člana poreski obveznik dužan je da na računu navede i druge podatke u skladu sa zakonom kojim se uređuje fiskalizacija."

(3) Ako se isporučuju proizvodi ili obavljaju usluge koje su oslobođene od plaćanja PDV ili se PDV obračunava po nultoj stopi, u računu treba navesti da PDV nije zaračunat, sa pozivom na član ovog zakona kojim je propisana nulta stopa, odnosno oslobođenje.

(4) U računu koji poreski obveznik izda drugim licima nije potrebno iskazivati podatke iz stava 1 tač. 3) i 6) ovog člana, ali je dužan iskazati prodajnu vrijednost proizvoda, odnosno usluga sa uključenim PDV i iznos uračunatog PDV.

(5) Poreski obveznik dužan je kupcu proizvoda, odnosno naručiocu usluga izdati račun, bez obzira da li je to kupac, odnosno naručilac zahtijevao. Kupac proizvoda, odnosno korisnik usluga dužan je račun zadržati neposredno po odlasku iz prodavnice, odnosno drugog poslovnog prostora i pokazati ga na zahtjev ovlašćenog lica poreskog organa, osim kada je račun izdat u elektronskom obliku.

(6) Obaveza izdavanja računa, u skladu sa st. 4 i 5 ovog člana, se ne odnosi na poljoprivredne proizvođače koji prodaju poljoprivredne proizvode na pijacama.

(7) Pored podataka iz st. 1 i 2 ovog člana, poreski obveznik koji vrši promet usluga za koje u skladu sa čl. 17 do 17j ovog zakona mjestom prometa usluga nije određena Crna Gora na računu treba da navede i podatak: „prenos poreske obaveze.

(8) Poreski obveznik koji vrši promet prirodnog gasa, električne energije i energije za grijanje ili hlađenje poreskom obvezniku koji nije krajnji potrošač, na računu treba da navede i podatak: „prenos poreske obaveze.

(9) Poreski obveznik iz stava 5 ovog člana dužan je na svakom prodajnom mjestu vidno istaknuti obavještenje o obavezi izdavanja i uzimanja računa.

XI PORESKI PERIOD, OBRAČUNAVANJE I PLAĆANJE PDV

Poreski period

Član 33

- (1) Poreski period je vremenski period za koji poreski obveznik obračunava i plaća PDV.
- (2) Poreski period je period od prvog do zadnjeg dana u mjesecu (kalendarski mjesec).

Obračunavanje PDV

Član 34

- (1) Poreski obveznik obračunava PDV na osnovu iznosa koje zaračunava na oporezivi promet iz izdatih računa za isporučene proizvode, odnosno izvršene usluge u poreskom periodu.
- (2) Pod zaračunatim iznosima iz stava 1 ovog člana smatraju se:
  - 1) iznosi na izdatim računima;
  - 2) iznosi plaćenih avansa u skladu sa članom 18 stav 4 ovog zakona;
  - 3) vrijednost izvršenog prometa, odnosno usluga iz čl. 5, 6 i 9 ovog zakona;
  - 4) iznosi na računima koje izdaje poreski obveznik sa sjedištem u inostranstvu u skladu sa članom 20 stav 5 ovog zakona.

Podnošenje prijave za obračun PDV

Član 35

- (1) Poreski obveznik je dužan poresku obavezu iskazati u mjesečnoj prijavi za obračun PDV.
- (2) Poreski obveznik prijavu iz stava 1 ovog člana podnosi elektronskim putem nadležnom poreskom organu do 15. dana narednog mjeseca po isteku poreskog perioda.
- (3) Prijavu iz stava 1 ovog člana poreski obveznik podnosi bez obzira da li je za period za koji se podnosi prijava dužan da plaća PDV.
- (4) Prijava iz stava 1 ovog člana sadrži sve podatke potrebne za obračun poreske obaveze.
- (5) Oblik i sadržinu prijave iz stava 1 ovog člana propisuje nadležni poreski organ.
- (6) Ako poreski obveznik u propisanom roku ne podnese prijavu za obračun PDV ili nema propisanu dokumentaciju i poreske evidencije, poreski organ može procijeniti poresku obavezu na osnovu obavljene kontrole, upoređivanjem sa poreskim obveznikom koji obavlja sličnu djelatnost ili na osnovu drugih podataka o poslovanju poreskog obveznika.

Podnošenje prijave za usluge međunarodnog drumskog prevoza putnika

Član 35a

- (1) Radi obavljanja djelatnosti međunarodnog drumskog prevoza putnika poreski obveznik koji nema sjedište, stalnu poslovnu jedinicu, odnosno prebivalište ili boravište u Crnoj Gori, dužan je da nadležnom poreskom organu, preko internet stranice tog organa, podnese prijavu za usluge međunarodnog drumskog prevoza putnika.
- (2) Nadležni poreski organ dužan je da u roku od 48 časova od časa prijema prijave iz stava 1 ovog člana, elektronskim putem, poreskom obvezniku iz stava 1 ovog člana izda potvrdu o prijavi za usluge međunarodnog drumskog prevoza putnika.
- (3) Poreski obveznik iz stava 1 ovog člana dužan je da, prilikom obavljanja međunarodnog drumskog prevoza putnika, ima potvrdu o prijavi za usluge međunarodnog drumskog prevoza putnika i rješenje iz člana 55 ovog zakona.
- (4) Obrazac prijave iz stava 1 ovog člana urediće se propisom Ministarstva finansija.

Prijava za obračun PDV

Član 35b

- (1) Poreski obveznik iz člana 35a stav 3 ovog zakona dužan je da prijavu za obračun PDV za poreski period u kome je pružio te usluge dostavi nadležnom poreskom organu u elektronskom ili pisanom obliku.
- (2) Ako sa državom iz koje je poreski obveznik postoji zaključen međunarodni sporazum o poreskom oslobođenju, taj obveznik nije dužan da poresku obavezu iskaže u prijavi za obračun PDV.

Plaćanje poreske obaveze

Član 36

- (1) Poreska obaveza za poreski period dospijeva za plaćanje 15. dana u mjesecu po isteku poreskog perioda.
- (2) U roku iz stava 1 ovog člana, PDV plaća i lice iz člana 12 tač. 2) i 3) ovog zakona.
- (3) PDV pri uvozu proizvoda obračunava se i plaća kao da je to uvozna dažbina, na način predviđen carinskim propisima.

XII ODBIJANJE ULAZNOG PDV

Uslovi za odbijanje ulaznog PDV

Član 37

(1) Poreski obveznik može, prilikom obračunavanja svoje poreske obaveze, odbiti PDV koji je dužan da plati ili je platio prilikom nabavke proizvoda, odnosno usluga od drugog poreskog obveznika, prilikom uvoza proizvoda i kao primalac (korisnik) usluge (u daljem tekstu: ulazni PDV), ako je te proizvode, odnosno usluge upotrijebio (iskoristio) ili će ih iskoristiti u svrhe ostvarivanja prihoda pri obavljanju oporezive djelatnosti za koju se plaća PDV.

(2) Poreski obveznik može odbiti ulazni PDV i od proizvoda i usluga koje je upotrijebio za obavljanje djelatnosti van Crne Gore, pod uslovom da bi pravo na odbitak ulaznog PDV bilo priznato da je djelatnost obavljena u Crnoj Gori.

(3) Poreski obveznik ne smije odbiti ulazni PDV:

1) od proizvoda i usluga koje je iskoristio za promet proizvoda, odnosno usluga za koje je propisano oslobođenje plaćanja PDV, ako ovim zakonom nije drukčije određeno;

2) od proizvoda i usluga koje je iskoristio za obavljanje djelatnosti van Crne Gore, ukoliko mu pravo na odbitak ulaznog PDV ne bi bilo priznato da je tu djelatnost obavio u Crnoj Gori.

(4) Poreski obveznik može odbiti ulazni PDV koji se odnosi na promet proizvoda, odnosno usluga koji su oslobođeni plaćanja PDV:

1) na osnovu člana 25, člana 28 tačka 5 i člana 30 ovog zakona;

2) na osnovu člana 27 tač. 1 i 4a do 4d ovog zakona, ako se vrše za naručioca usluge koji ima sjedište, odnosno stalnu poslovnu jedinicu izvan Crne Gore ili ako su te usluge neposredno povezane sa proizvodima namijenjenim izvozu.

(5) Poreski obveznik ne smije odbiti ulazni PDV od:

1) plovnih objekata namijenjenih za sport i rekreaciju, putničkih automobila i motocikala, goriva i maziva i rezervnih djelova i usluga usko povezanih sa njima, osim za plovne objekte, odnosno vozila koja su namijenjena za: dalju prodaju, iznajmljivanje (renta-car), prevoz lica i dobara (taxi) i obuku vozača za upravljanje navedenim prevoznim sredstvima;

1a) kupovine novoizgrađenog stambenog objekta;

2) izdataka za reprezentaciju.

(6) Poreski obveznik smije odbiti ulazni PDV ako je:

1) iskazan u računima iz člana 32 ovog zakona;

2) iskazan u carinskim deklaracijama;

3) plaćen na osnovu člana 39 stav 2 i člana 43 stav 3 ovog zakona.

(7) Poreski obveznik može odbiti ulazni PDV u poreskom periodu u kojem je primio račun za njemu izvršen promet proizvoda i usluga, odnosno carinske deklaracije za uvezene proizvode.

(8) Ako poreski obveznik primi račun u kojem je iskazan PDV od lica koje ga po ovom zakonu ne smije izdati, ne smije odbiti iskazani PDV kao ulazni PDV, čak i ako neovlašćeno lice taj PDV plati.

(9) Ako poreski obveznik primi račun na kome je iskazan veći iznos PDV od iznosa utvrđenog na osnovu ovog zakona, taj veći iznos ne smije se odbiti kao ulazni PDV, bez obzira da li je taj PDV bio plaćen.

(10) Poreski dužnik iz člana 12 stav 1 tačka 2 ovog zakona može da ostvari pravo na odbitak ulaznog PDV, pod uslovom da je PDV obračunao u skladu sa ovim zakonom.

Izračunavanje odbitnog dijela ulaznog PDV

Član 38

(1) Poreski obveznik koji obavlja dijelom oporezivi, a dijelom oslobođeni promet proizvoda, odnosno usluga ima pravo na odbitak ulaznog PDV samo u dijelu koji se odnosi na oporezivi promet.

(2) Raspodjelu ulaznog PDV na dio koji se može odbiti i na dio koji se ne može odbiti poreski obveznik mora izvršiti prije podnošenja obračuna PDV.

(3) Ulazni PDV se utvrđuje za cjelokupni promet proizvoda, odnosno usluga, tako što se iskazuje:

1) u brojiocu: cjelokupan iznos godišnjeg prometa, osim PDV koji se odnosi na promet sa pravom odbitka ulaznog PDV,

2) u imeniocu: iznos koji je uključen u brojiocu i cjelokupni iznos godišnjeg prometa na koji poreski obveznik nema pravo odbitka ulaznog PDV, uključujući subvencije i dotacije, osim subvencija iz člana 20 stav 1 ovog zakona.

(4) U obračunu odbitnog dijela PDV se ne uračunava:

1) iznos koji se odnosi na opremu koju je poreski obveznik otuđio u okviru obavljanja svoje djelatnosti;

2) iznos prometa finansijskih usluga, ako se obavljaju povremeno (periodično);

3) iznos prometa nepokretnosti, ako se promet obavlja povremeno (periodično).

(5) Odbitni dio PDV utvrđuje se kao procenat od godišnje (kalendarske) osnovice i zaokružuje kao cijeli broj naviše.

(6) Privremeni odbitni udio PDV za tekuću godinu utvrđuje se na osnovu podataka o prometu iz prethodne godine, a ako tih podataka nema ili ako su ti iznosi neznatni, odbitni dio utvrđuje poreski obveznik na osnovu sopstvene procjene, uz pismenu saglasnost nadležnog poreskog organa.

(7) Poreski obveznik u posljednjem poreskom periodu, odnosno poreskom periodu u kalendarskoj godini vrši ispravku privremenog odbitnog dijela ulaznog PDV iz stava 6 ovog člana, primjenom procenta koji se primjenjuje na iznos ulaznog PDV za sve poreske periode u kalendarskoj godini.

(8) Ministarstvo finansija bliže uređuje način utvrđivanja i ispravke odbitnog dijela ulaznog PDV.

(9) Izuzetno od stava 3 ovog člana, poreski obveznik može utvrditi odbitni dio PDV pojedinačno za svaku oblast svoje djelatnosti, ukoliko po tim oblastima odvojeno vodi knjigovodstvo i ako za to pribavi pismenu saglasnost nadležnog poreskog organa.

Ispravka odbitka ulaznog PDV

Član 39

(1) Odbitak ulaznog PDV koji je poreski obveznik izvršio u skladu sa ovim zakonom mora se ispraviti, u slučaju ako se:

1) se naknadno utvrdi da je odbitak ulaznog PDV obračunat u višem ili nižem iznosu od iznosa koji je poreski obveznik bio dužan da plati;

2) se po poreskom obračunu pokaže da je došlo do promjene činilaca bitnih za obračun odbitnog iznosa ulaznog PDV (promjena cijena, odnosno otkazivanja ugovorenih nabavki i sl.).

(2) Ako su u toku perioda od pet godina od kalendarske godine u kojoj je počela da se koristi oprema izmijene uslovi koji su u toj godini bili opredjeljujući za odbitak ulaznog PDV, ispravka ulaznog PDV se vrši za period od izmjene okolnosti.

(3) Izuzetno od stava 2 ovog člana za nepokretnosti se uzima u obzir period od deset godina (promjena uslova za oporezivanje).

(4) Pod promjenom uslova mjerodavnih za oporezivanje smatra se:

- prelazak poreskog obveznika sa redovnog oporezivanja na oporezivanje u skladu sa članom 42 ovog zakona;
- prestanak obavljanja djelatnosti od strane poreskog obveznika;
- promet opreme prije isteka roka iz stava 2 ovog člana, ako taj promet ranije nije bio predmet oporezivanja PDV;
- promet nepokretnosti prije isteka roka iz stava 2 ovog člana, osim prometa novoizgrađenih objekata iz člana 4 stav 2 tačka 4 ovog zakona.

(5) Početkom korišćenja opreme, odnosno nepokretnosti iz stava 2 ovog člana smatra se poreski period u kojem je izvršen (odnosno nije izvršen) odbitak ulaznog PDV.

(6) Opremom iz stava 2 ovog člana smatra se oprema koja se, na osnovu propisa o računovodstvu, uključuje u opredmećena (materijalna) osnovna sredstva poreskog obveznika.

(7) Ispravka odbitka ulaznog PDV se može izvršiti ukoliko je razlika veća od 30 Eura.

Odbitak ulaznog PDV kod otpočinjanja obavljanja oporezive djelatnosti

Član 40

(1) Danom pravosnažnosti registracije, poreski obveznik koji otpočne sa obavljanjem djelatnosti stiče pravo na srazmjerni odbitak ulaznog PDV za proizvode koje ima na zalihama prije pravosnažnosti registracije. Srazmjerni odbitak ulaznog PDV utvrđuje poreski organ na osnovu knjigovodstvenih podataka poreskog obveznika i podataka o uporednim (primjernim) zalihama proizvoda za obavljanje istorodne djelatnosti kod drugih poreskih obveznika.

(2) Poreski obveznik iz stava 1 ovog člana može odbiti ulazni PDV srazmjerno izvršenom prometu, s tim što po tom osnovu nema pravo na povraćaj poreza.

- naslov brisan -

Član 41

- brisan -

Mali obveznici

Član 42

(1) Izuzetno od člana 13 stav 1 ovog zakona, lice koje za posljednjih 12 mjeseci ostvari promet proizvoda, odnosno usluga u vrijednosti koja ne prelazi, odnosno nije vjerovatno da će preći iznos od 30.000 eura nije poreski obveznik u smislu ovog zakona.

(2) Lice iz stava 1 ovog člana ne smije obračunavati i iskazati PDV na računima, nema pravo na odbitak ulaznog PDV i ne vodi knjigovodstvo u skladu sa ovim zakonom.

(3) Lice iz stava 1 ovog člana može nadležnom poreskom organu, po svom nahođenju, podnijeti zahtjev za otpočinjanje obračunavanja i plaćanja PDV. Poreski organ, na osnovu pismenog zahtjeva, donosi rješenje o upisu u registar za plaćanje PDV za period koji ne može biti kraći od tri godine.

(4) Odredbe ovog člana ne odnose se na poreske obveznike kojima je sjedište izvan Crne Gore.

Poljoprivrednici

Član 43

(1) Poljoprivrednik koji nije obveznik PDV na osnovu isporuke poljoprivrednih i šumskih proizvoda, odnosno usluga (u daljem tekstu: poljoprivrednik) ima pravo na paušalnu nadoknadu ulaznog PDV (u daljem tekstu: paušalna nadoknada), pod uslovima i na način određen ovim članom.

(2) Paušalna nadoknada iz stava 1 ovog člana se priznaje samo poljoprivrednicima koji izvrše promet poljoprivrednih i šumskih proizvoda, odnosno usluga poreskim obveznicima iz ovog zakona.

(3) Poreski obveznici iz stava 2 ovog člana, za koje je izvršen promet proizvoda, odnosno usluga od strane poljoprivrednika, dužni su u vrijednost (cijenu) tog prometa uračunati iznos paušalne nadoknade u visini od 8% od otkupne vrijednosti proizvoda, odnosno usluga.

(4) Poreski obveznici iz stava 3 ovog člana imaju pravo da paušalnu nadoknadu odbiju kao ulazni PDV, pod uslovima utvrđenim ovim zakonom.

(5) Poljoprivredniku, iz stava 1 ovog člana priznaje se pravo na paušalnu nadoknadu, ukoliko je prethodno pribavio saglasnost nadležnog poreskog organa.

(6) Bliži propis o uslovima i načinu ostvarivanja prava iz ovog člana donosi Ministarstvo finansija.

Usluge putničkih agencija i organizatora putovanja

Član 44

(1) Putnička agencija i organizator putovanja (u daljem tekstu: putnička agencija), koja radi u svoje ime, a tom prilikom koristi proizvode i usluge drugih poreskih obveznika može obračunavati i plaćati PDV u skladu sa ovim članom.

(2) Sve usluge koje putnička agencija izvrši u vezi sa putovanjem smatraju se jednom uslugom putničke agencije putniku.

(3) PDV se plaća prema sjedištu putničke agencije od iznosa koji predstavlja razliku između cjelokupnog iznosa koji plaća putnik, u koji nije uključen PDV i stvarnih troškova putničke agencije za nabavke i usluge, koji realizuju drugi poreski obveznici, ako je neposredni korisnik tih usluga putnik.

(4) Ako nabavku proizvoda, odnosno usluga koje sa putničkom agencijom obavljaju drugi poreski obveznici izvrše izvan Crne Gore, PDV se ne plaća po članu 17 stav 1 ovog zakona. Ukoliko je promet proizvoda i usluga djelimično izvršen u Crnoj Gori, a djelimično izvan Crne Gore, PDV se ne plaća na dio koji je obavljen izvan Crne Gore.

(5) Putnička agencija nema pravo na odbitak PDV koji zaračunavaju drugi poreski obveznici prilikom predmeta proizvoda, odnosno usluga izvršenih neposredno putniku.

(6) Odredbe ovog člana se ne odnose na putničke agencije koje rade kao posrednici i podnose obračun u skladu sa članom 20 stav 8 tačka 2) ovog zakona.

Upotrebljavani proizvodi, umjetnički predmeti i antikviteti

Član 45

(1) Poreski obveznik, koji u okviru obavljanja djelatnosti, bilo da radi u svoje ime ili u ime drugog lica u skladu sa ugovorom, na osnovu kojeg se plaća provizija za kupovinu ili prodaju i koji nabavlja, odnosno kupuje ili stiče upotrebljavane proizvode, umjetničke predmete, zbirke i starine u cilju dalje prodaje (u daljem tekstu: preprodavac), može obračunavati i PDV u skladu sa ovim članom i čl. 46 i 47 ovog zakona.

(2) Korišćenim proizvodom se smatra svaka pokretna stvar koja je namijenjena za dalju upotrebu takva kakva je (u stanju u kom je nabavljena) ili nakon popravke, umjetničkih predmeta, zbirki i starina, plemenitih metala i dragog kamenja. Plemenitim materijalima smatraju se: srebro (uključujući srebro kombinovano sa zlatom i platinom), zlato (uključujući zlato kombinovano sa platinom), platina i svi predmeti koji su izrađeni od navedenih metala (kovina), ako naknada za promet odnosnog metala ne prelazi tržišnu vrijednost. Dragim kamenjem se smatraju: dijamanti, rubini, safiri, smaragdi, bilo da su obrađeni ili neobrađeni, ako nijesu ugrađeni, odnosno nanizani.

(3) Umjetničkim predmetima smatraju se:

1) slike, crteži i pasteli, kolaži i slične dekorativne table, ako ih autori izrađuju ručno;

2) originalne gravure, otisci i litografije, ako ih je autor izradio ručno u ograničenom broju u crnobijeloj boji ili u boji jedne ili više ploča, bez obzira na postupak i materijal koji je korišćen, osim ukoliko je korišćen mehanički ili fotomehanički postupak;

3) originalne skulpture i kipovi od bilo kojeg materijala, ako ih izradi autor i skulpturni odlivci čija izrada je ograničena na osam kopija, ukoliko je nadzire autor ili njegov nasljednik;

4) tapiserije i ručno izrađeni tekstilni zidni predmeti na osnovu originalnog umjetničkog djela, pod uslovom da nema više od osam kopija od svakog;

5) unikatni predmeti od keramike izrađeni isključivo od strane autora i sa njegovim potpisom;

6) slike (oslikavanja) na bakru (bakrotisci) izrađene isključivo ručno, ograničene na osam označenih kopija, na kojima je potpis autora ili studija (ateljea), osim proizvoda draguljara (dragocjenosti, nakit, zlatara i filigrana);

7) umjetničke fotografije koje snimi, odnosno (otisne), natisne (naštampa) autor ili su snimljene pod njegovim nadzorom, ako su potpisane i označene brojem i ograničene na 30 kopija, u svim veličinama.

(4) Zbirkama se smatraju:

1) poštanske marke i vrijednosnice, prigodne koverta prvog izdanja, natisnute, frankirane pismene pošiljke, korišćene ili nekorišćene, s tim da nijesu u opticaju, odnosno nijesu namijenjene za upotrebu;

2) zbirke i primjerci koje imaju zoološku, botaničku, mineralošku, anatomsku, istorijsku, arheološku, paleontološku, etnografsku ili numizmatičku vrijednost (značaj).

(5) Starinama se smatraju predmeti iz carinske tarife, osim umjetničkih predmeta i zbirki koji su stari više od 100 godina.

(6) Ako preprodavac istovremeno obračunava i plaća PDV po opštem postupku, po tom postupku mora u svom knjigovodstvu obezbijediti odvojeno iskazivanje prometa i obračunavati i plaćati PDV za svaku stavku posebno.

(7) Preprodavac je dužan poreskom organu podnijeti prijavu za oporezivanje po posebnom postupku svakih 15 dana prije početka mjeseca u kojem namjerava otpočeti obračunavati PDV po tom postupku. PDV po posebnom postupku počinje se obračunavati prvog dana narednog mjeseca u kome je podnjeta prijava za oporezivanje po posebnom postupku. Period obračunavanja PDV čiji je način utvrđen ovim članom ne može biti kraći od 24 mjeseca.

(8) Preprodavac može obračunavati PDV po posebnom postupku, ako je pribavio ili stekao proizvode iz stava 1 ovog člana od:

1) lica koje nije poreski obveznik;

2) drugog poreskog obveznika koji, u skladu sa ovim zakonom, za taj proizvod nije imao pravo na odbitak ulaznog PDV;

3) poreskog obveznika iz člana 42 stav 1 ovog zakona, ako se radi o poslovnim sredstvima;

4) od drugog preprodavca.

(9) Preprodavac koji obračunava PDV po ovom članu i po čl. 46 i 47 ovog zakona ne smije na računima koje izdaje iskazati PDV.

Poreska osnovica za upotrebljavane proizvode, umjetničke predmete, zbirke i antikvitete

Član 46

(1) Poreska osnovica kod prometa proizvoda iz člana 45 ovog zakona je ostvarena razlika između prodajne i nabavne cijene preprodavaca tih proizvoda, umanjena za PDV na tu razliku.

(2) Nabavna cijena preprodavca obuhvata cjelokupnu naknadu (u novcu, stvarima ili uslugama), uključujući sve dažbine (poreze), provizije, troškove i davanja koja je platio preprodavac licu od koga je pribavio predmetni proizvod.

(3) Prodajna cijena preprodavca obuhvata cjelokupnu naknadu koju je ili će preprodavac primiti od kupca ili trećeg lica, uključujući subvencije neposredno povezane sa tim prometom, poreze i sva druga davanja, posredne troškove nabavke, proviziju, troškove pakovanja, prevoza i obezbjeđenja koje preprodavac zaračuna kupcu, uključujući i PDV.

(4) Ako je nabavna cijena veća od prodajne cijene proizvoda, smatra se da je poreska osnovica jednaka nuli (0).

Drugi slučajevi prometa predmeta umjetničke vrijednosti, zbirki i antikviteta

Član 47

(1) Prodavac može obračunavati PDV na razliku nabavne i prodajne cijene i kod prometa:

1) predmeta umjetničke vrijednosti, zbirki i antikviteta (starina) koje sam uvozi;

2) predmeta umjetničke vrijednosti koje pribavi neposredno od autora ili zakonitih nasljednika.

(2) Period (razdoblje) obračunavanja PDV, po ovom članu, ne može biti kraći od 24 mjeseca.

(3) Izuzetno od stava 1 ovog člana, preprodavac može obračunavati PDV po opštem postupku, u slučaju pojedinačnog prometa proizvoda iz stava 1 ovog člana. U tom slučaju, smije odbiti ulazni PDV koji je platio ili mu je bio zaračunat i to u poreskom periodu u kojem je obavio promet proizvoda.

(4) Poreska osnovica na promet proizvoda iz stava 1 ovog člana je ostvarena razlika između prodajne cijene preprodavca za odnosne proizvode i nabavne cijene preprodavca za te proizvode, umanjena za PDV na tu razliku.

(5) Nabavna cijena prilikom uvoza je iznos koji je jednak poreskoj osnovici prilikom uvoza proizvoda, uvećana za PDV obračunat ili plaćen prilikom uvoza tog proizvoda. Nabavna cijena iz stava 1 tačka 2) ovog člana je cjelokupna naknada, uključujući sve poreze, provizije, troškove i dažbine koje je platio preprodavac licu od kojeg je pribavio te proizvode.

(6) Prodajna cijena preprodavca obuhvata cjelokupnu naknadu koju je ili će preprodavac primiti od kupca ili trećeg lica, uključujući subvencije neposredno povezane sa tim prometom, poreze i sve druge dažbine, zavisne troškove nabavke (provizija, troškovi pakovanja, prevoza i osiguranja) koje preprodavac zaračuna kupcu, uključujući i PDV.

(7) Ako je nabavna cijena veća od prodajne cijene predmetnog proizvoda, smatra se da je poreska osnovica jednaka nuli (0).

(8) Preprodavac koji izvrši promet proizvoda po ovom članu ne smije odbiti ulazni PDV za tako pribavljene ili uvezene proizvode.

(9) Odredbe člana 46 st. 2. i 3. ovog zakona se primjenjuju i na promet proizvoda iz ovog člana.

Promet proizvoda na licitaciji

Član 48

(1) Poreski obveznik koji, u okviru obavljanja djelatnosti, bilo da radi u svoje ime ili u ime drugog lica u skladu sa ugovorom na osnovu kojeg se plaća provizija za kupovinu ili prodaju i koji nudi upotrebljavane proizvode, predmete umjetničke vrijednosti, zbirke ili starine (antikvitete), za prodaju na licitaciji (u daljem tekstu: licitant) u svrhu prodaje najboljem licitantu, PDV može da obračunava u skladu sa ovim članom i članom 49 ovog zakona.

(2) Ako licitant istovremeno obračunava PDV u skladu sa opštim postupkom (pravilom) i po posebnom postupku, dužan je u svom knjigovodstvu obezbijediti odvojeno iskazivanje prometa proizvoda i obračun PDV za svaku stavku posebno.

(3) Licitant obračunava PDV u skladu sa stavom 1 ovog člana ako nastupa u ime punomoćnika (upravnika principala) koji je:

1) lice koje nije poreski obveznik;

2) drugi poreski obveznik koji, u skladu sa ovim zakonom, za te proizvode nema pravo na odbitak ulaznog PDV;

3) poreski obveznik iz člana 42 stav 1 ovog zakona, ako se radi o njegovim poslovnim sredstvima;

4) preprodavac iz člana 45 ovog zakona.

Poreska osnovica kod prometa proizvoda na licitaciji

Član 49

(1) Poreska osnovica na promet proizvoda iz člana 48 ovog zakona je ostvarena razlika između cijene ostvarene na licitaciji i iznosa koji je platio licitant punomoćniku za izvršen promet proizvoda sa uključenim iznosom PDV koji je licitator dužan platiti na svoju proviziju.

(2) Iznos koji je licitant dužan platiti punomoćniku (principalu) je jednak razlici između postignute cijene proizvoda na licitaciji i iznosa provizije koju je ili će dobiti licitant od svog punomoćnika po ugovoru po kojem se provizija plaća od prometa.

(3) Cijena ostvarena na licitaciji obuhvata cjelokupni iznos, uključujući poreze i sva druga davanja, posredne troškove nabavke (provizija, troškovi pakovanja, prevoza i obezbjeđenja) koje kupac plaća licitantu za te proizvode.

(4) Licitant je dužan da za svaki promet proizvoda na licitaciji izda kupcu i punomoćniku (principalu) račun. Na računu koji izda kupcu dužan je navesti cijenu proizvoda dostignutu na licitaciji, poreze i druga davanja, posredne troškove nabavke (provizija, troškovi pakovanja, prevoza i obezbjeđenje) koje zaračunava licitator kupcu. Na računu ne smije odvojeno biti iskazan PDV.

(5) Licitant, na dokumentu koji izdaje punomoćniku, mora odvojeno iskazati: iznos, tj. cijenu postignutu na licitaciji, umanjenu za iznos provizije koju je ili će primiti od punomoćnika.

(6) Ako je licitant izdao račun punomoćniku (principalu) koji je poreski obveznik, smatra se kao da ga je izdao punomoćnik.

(7) Smatra se da je punomoćnik (principal) obavio promet u trenutku prodaje proizvoda licitantu na licitaciji.

Investiciono zlato

Član 49a

(1) Investicionim zlatom, u smislu ovog zakona, smatra se:

- 1) zlato u obliku poluga ili pločica, stepena finoće jednakog ili većeg od 995 hiljaditih djelova (995/1000);
- 2) zlatne kovanice stepena finoće jednakog ili većeg od 900 hiljaditih djelova (900/1000), iskovane poslije 1800. godine, koje su ili su bile sredstvo plaćanja u državi porijekla, a koje se prodaju po cijeni koja nije veća od 80% vrijednosti zlata sadržanog u kovanicama na tržištu, a koji se ne prodaju u numizmatičke svrhe.

(2) PDV se ne plaća na:

1) promet i uvoz investicionog zlata, uključujući i investiciono zlato u obliku potvrda o pojedinačnom ili zbirnom čuvanju zlata ili zlato kojim se trguje preko računa za trgovanje zlatom, uključujući i zajmove i zamjene zlata (svop poslovi) koji podrazumevaju pravo svojine ili potraživanja u vezi sa zlatom, kao i transakcije u vezi sa investicionim zlatom na osnovu ugovora po dogovorenoj cijeni na budući datum, čiji je rezultat prenos prava raspolaganja ili prava potraživanja u vezi sa investicionim zlatom;

2) promet usluga posrednika koji u ime i za račun nalagodavca vrši promet investicionog zlata.

(3) Izuzetno od stava 2 ovog člana, poreski obveznik može da dostavi nadležnom poreskom organu obavještenje o namjeri da obračuna PDV na promet investicionog zlata, ako:

1) proizvodi investiciono zlato, odnosno prerađuje zlato u investiciono zlato, a promet vrši drugom poreskom obvezniku;

2) u okviru svoje djelatnosti vrši promet zlata za industrijske svrhe, a promet investicionog zlata vrši drugom poreskom obvezniku.

(4) Poreski obveznik iz stava 3 ovog člana kojem je izvršen promet investicionog zlata smatra se poreskim dužnikom.

(5) Odredba stava 3 ovog člana shodno se primjenjuje i na posrednika koji vrši promet usluga iz stava 2 tačka 2 ovog člana.

(6) Obračunavanje PDV na promet investicionog zlata za koje se opredijelio poreski obveznik iz st. 3 i 5 ovog člana vrši se za poreski period od dostavljanja obavještenja o namjeri obračunavanja PDV.

(7) Poreski obveznik koji vrši promet investicionog zlata na koji se ne plaća PDV u skladu sa ovim članom, ima pravo da po osnovu tog prometa odbije kao prethodni porez PDV obračunat za:

1) promet investicionog zlata koji mu je izvršio poreski obveznik iz stava 5 ovog člana;

2) promet ili uvoz zlata namijenjenog preradi u investiciono zlato;

3) promet usluga koje se odnose na promjenu oblika, mase ili finoće zlata, odnosno investicionog zlata.

(8) Poreski obveznik koji vrši promet investicionog zlata na koji se ne plaća PDV, a koji proizvodi investiciono zlato ili prerađuje zlato u investiciono zlato, može da odbije ulazni PDV kao prethodni porez obračunat za promet proizvoda i usluga, odnosno plaćen pri uvozu proizvoda, a koji su u neposrednoj vezi sa proizvodnjom ili preradom tog zlata.

(9) Poreski obveznik iz st. 3 i 5 ovog člana ima pravo na povraćaj ulaznog PDV u skladu sa ovim zakonom.

(10) Poreski obveznik koji vrši promet investicionog zlata dužan je da izda račun za promet investicionog zlata.

(11) Poreski obveznik dužan je da o prometu iz stava 10 ovog člana vodi evidenciju o izvršenom prometu investicionog zlata.

(12) Evidencija iz stava 11 ovog člana sadrži podatke o:

1) nabavci investicionog zlata;

2) proizvodnji investicionog zlata;

3) prometu investicionog zlata i prometu izvršenog preko posrednika.

(13) Evidencija iz stava 11 ovog člana vodi se u elektronskom obliku.

(14) Bliži način dostavljanja obavještenja iz stava 3 ovog člana i sadržaj računa za promet investicionog zlata i evidencije o izvršenom prometu investicionog zlata urediće se propisom Ministarstvo finansija.

XIV POVRAĆAJ PDV

Povraćaj ulaznog PDV

Član 50

(1) Ako je iznos poreske obaveze (izlazni porez) u poreskom periodu manji od iznosa ulaznog PDV, koji poreski obveznik može odbiti u istom poreskom periodu, razlika mu se priznaje kao poreski kredit za naredni poreski period, odnosno na zahtjev vraća se u roku od 60 dana od dana podnošenja prijave za obračun PDV.

(2) Poreskom obvezniku koji pretežno izvozi proizvode i poreskom obvezniku koji u više od tri uzastopna obračuna PDV iskazuje višak ulaznog PDV, razlika PDV vraća se u roku od 30 dana od dana podnošenja prijave za obračun PDV..

(3) Ukoliko je poreskom obvezniku istekao rok za plaćanje drugih poreza, razlika po osnovu PDV mu se umanjuje za iznos poreskog duga.

(4) Poreskom obvezniku koji je ostvario pravo na povraćaj ulaznog PDV, a istovremeno ima obaveze po osnovu carinskog duga (po osnovu PDV), na njegov zahtjev, može se odobriti preusmjeravanje tih sredstava za plaćanje PDV pri uvozu.

(5) Bliže uslove i način povraćaja ulaznog PDV iz ovog člana donosi Ministarstvo finansija.

Povraćaj PDV poreskim obveznicima koji nemaju sjedište u Crnoj Gori

Član 51

(1) Poreski obveznik koji nema sjedište u Crnoj Gori ima pravo na povraćaj ulaznog PDV koji mu je zaračunat na osnovu obavljenog prometa proizvoda, odnosno usluga od strane poreskih obveznika u Crnoj Gori ili mu je zaračunat prilikom uvoza proizvoda u Crnu Goru, pod uslovima i na način utvrđen ovim zakonom.

(2) Poreski obveznik iz stava 1 ovog člana ima pravo na povraćaj ulaznog PDV, ako:

1) je proizvod nabavljen, odnosno uvezen, a usluge izvršene u svrhu obavljanja djelatnosti koju u inostranstvu obavlja, pod uslovima pod kojima bi za tu djelatnost, ukoliko bi se obavljala u Crnoj Gori, bilo priznato pravo na odbitak ulaznog PDV;

2) u periodu za koji mu je priznato pravo na povraćaj ulaznog PDV ne izvrši promet proizvoda, odnosno usluga koji se smatra prometom izvršenim u Crnoj Gori, osim:

a) usluga prilikom uvoza proizvoda u vezi sa članom 22 stav 2 tačka 2) ovog zakona; usluga pri izvozu u skladu sa članom 25 ovog zakona i usluga uvoza u skladu sa članom 30 ovog zakona;

b) usluga na koje PDV mora biti plaćen od strane lica kojem je usluga izvršena.

(3) Poreski obveznik ima pravo na povraćaj ulaznog PDV u obračunskom periodu na osnovu zahtjeva koji podnosi nadležnom organu.

(4) Bliže uslove koje mora ispunjavati poreski obveznik radi priznavanja prava na povraćaj ulaznog PDV, rokove za podnošenje zahtjeva za povraćaj, period na koji se odnosi zahtjev, minimalni iznos na koji zahtjev može da glasi i postupak vraćanja poreza, uključujući i rok povraćaja propisuje Ministarstvo finansija.

Povraćaj PDV u putničkom prometu

Član 52

(1) Kupac fizičko lice koje u Crnoj Gori nema stalno ni privremeno prebivalište ima pravo na povraćaj PDV za proizvode koje nabavi u Crnoj Gori i koje iznese iz Crne Gore.

(2) Pravo na povraćaj iz stava 1 ovog člana ne odnosi se na mineralna ulja, alkohol i alkoholna pića i na duvanske proizvode.

(3) Bliže propise u uslovima i načinu povraćaja poreza, minimalnoj vrijednosti nabavke za koju lice iz stava 1 ovog člana ima pravo na povraćaj PDV, sadržini zahtjeva za povraćaj i obavezi prodavca prilikom povraćaja PDV i obračuna njegove poreske obaveze donosi Ministarstvo finansija.

XV KNJIGOVODSTVO PORESKOG OBVEZNIKA I ČUVANJE DOKUMENTACIJE

Knjigovodstvo poreskog obveznika

Član 53

(1) Poreski obveznik je dužan da u svom knjigovodstvu obezbijedi sve podatke potrebne za pravilno i pravovremeno obračunavanje i plaćanje PDV, a naročito o:

1) ukupnoj vrijednosti obavljenog prometa proizvoda, odnosno usluga; vrijednosti prometa proizvoda, odnosno usluga po propisanim stopama (opštoj i sniženoj); vrijednosti obavljenog prometa za koji je propisana nulta stopa; vrijednost obavljenog prometa proizvoda, odnosno usluga za koje je propisano oslobođenje PDV;

2) obračunatom PDV po izdatim računima za obavljen promet proizvoda, odnosno usluga;

3) ukupnoj vrijednosti nabavljenih proizvoda, odnosno usluga; vrijednosti nabavljenih proizvoda; odnosno usluga sa zaračunatim PDV po propisanim stopama; vrijednosti nabavljenih proizvoda, odnosno usluga sa zaračunatim PDV po nulta stopi; vrijednosti nabavljenih proizvoda, odnosno usluga oslobođenih od PDV;

4) obračunatom PDV na računima za primljene proizvode i usluge po propisanim stopama (ulazni PDV);

5) obavezi plaćanja i o plaćanju PDV;

6) potraživanjima po osnovu povraćaja ulaznog PDV i njegovoj isplati, odnosno prenosu za plaćanje u naredni poreski period.

(2) Podatke iz stava 1 tač. 1) do 5) ovog člana, poreski obveznik je dužan iskazati za poreski period u kome se plaća PDV.

(3) Poreski obveznik koji vodi zalihe proizvoda po prodajnim cijenama sa uračunatim porezom dužan je, pored podataka iz stava 1 ovog člana, iskazati i podatke o PDV.

(4) Poreski obveznik je dužan, radi obezbjeđivanja podataka o izdatim i primljenim računima, voditi knjigu izdatih i knjigu primljenih računa.

(5) Poreski obveznik koji uvozi proizvode dužan je da vodi posebnu evidenciju o ulaznom PDV plaćenom prilikom uvoza proizvoda.

(6) Sadržaj knjige primljenih i knjige izdatih računa propisuje Ministarstvo finansija.

Čuvanje dokumentacije

Član 54

(1) Poreski obveznik je dužan čuvati svu primljenu i izdatu dokumentaciju, a naročito: primljene i izdate račune; dokumenta o ispravkama računa; dokumenta o obavljenom uvozu i izvozu; finansijsku dokumentaciju; dokumenta na osnovu kojih je ostvario oslobođenje od PDV; obračune PDV i sve druge knjigovodstvene isprave koje se odnose na promet proizvoda i usluga, odnosno na uvoz proizvoda, a značajne su za obračunavanje i plaćanje PDV, najmanje 5 godina po isteku godine na koju se te isprave odnose.

(2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, dokumentacija koja se odnosi na oporezivanje nepokretnosti čuva se najmanje 20 godina po isteku godine na koju se ta dokumentacija odnosi.

(3) Lica iz člana 42 stava 1 ovog zakona dužna su, u periodu iz stava 1 ovog člana, čuvati sva dokumenta koja su im izdata u vezi sa prometom proizvoda, odnosno usluga koji im je obavljen, kao i o uvozu proizvoda.

XVI REGISTRACIJA PORESKIH OBVEZNIKA

Registracija za PDV

Član 55

(1) Lice koje u posljednjih 12 mjeseci ili u kraćem periodu izvrši promet proizvoda, odnosno usluga, iznad iznosa od 30.000 eura, dužno je izvršiti registraciju za PDV, podnošenjem prijave za registraciju poreskom organu, najkasnije do 20. dana kalendarskog mjeseca koji slijedi mjesecu u kojem je izvršilo promet.

(2) Po osnovu prijave za registraciju, poreski organ donosi rješenje o upisu u registar za PDV.

(3) Svojestvo poreskog obveznika se stiče danom koji poreski organ utvrdi u rješenju o registraciji za PDV, koje se izdaje u roku od sedam dana od dana prijema prijave za registraciju.

(4) Ako lice iz stava 1 ovog člana ne podnese prijavu za registraciju u roku iz stava 1 ovog člana, poreski organ će izvršiti registraciju po službenoj dužnosti.

(5) Poreski obveznik je dužan da obavijesti poreski organ o početku, izmjeni i prestanku obavljanja djelatnosti za koju je obavezan da obračunava i plaća PDV, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

(6) Poreski organ dodjeljuje PDV registracioni broj.

(7) PDV registracioni broj je poreski identifikacioni broj (PIB) kojem se dodaje predznak „ME”.

(8) Poreski organ uspostavlja i vodi Registar obveznika za PDV.

(9) Oblik i sadržinu prijave za registraciju za PDV propisuje Ministarstvo finansija.

Prestanak registracije

Član 56

(1) Poreskom obvezniku koji za posljednjih 12 mjeseci, odnosno u posljednjoj kalendarskoj godini ne ostvari promet u visini određenoj članom 42 stav 1 ovog zakona, poreski organ može, na njegov zahtjev, izdati rješenje o prestanku registracije za PDV.

(2) Ako poreski obveznik prestane obavljati djelatnost, poreski organ odlučuje o prestanku registracije za PDV po službenoj dužnosti.

(3) Poreski obveznik je dužan, prije prestanka registracije, obračunati i platiti PDV na sve pribavljene proizvode do dana odjave i popisati zalihe proizvoda. Poreski obveznik je dužan na zalihe proizvoda namijenjene za ličnu upotrebu obračunati PDV.

(4) Poreski organ izdaje rješenje o prestanku registracije nakon podmirivanja poreskih obaveza iz stava 3 ovog člana.

XVII KONTROLA OBRAČUNAVANJA I PLAĆANJA PDV

Član 57

(1) Kontrolu obračunavanja i plaćanja PDV vrši poreski organ, u skladu sa zakonom kojim je uređen poreski postupak.

(2) Ukoliko poreski obveznik ne podnese obračun PDV ili podnese u nepotpunom obliku ili ako poreski organ utvrdi da poreska obaveza nije pravilno obračunata, kao i u pogledu zatezних kamata, pravnih sredstava i svih pitanja postupka i nadležnosti poreskog organa koja nijesu uređena ovim zakonom, primjenjuje se zakon kojim je uređen poreski postupak.

(3) Kontrolu obračunavanja i plaćanja PDV prilikom uvoza proizvoda vrši carinski organ, u skladu sa carinskim propisima kao da je PDV uvozna dažbina.

XVIII KAZNENE ODREDBE

Poreski prekršaj

Član 58

(1) Novčanom kaznom od 3. 000 eura do 10. 000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

1) je mjesto prometa usluga utvrđeno u skladu sa članom 17 st. 2 do 5 i čl. 17c do 17j ovog zakona, mjesto u kojem primalac usluga koji nije poreski obveznik ima sjedište, prebivalište ili boravište, a ne osnuje stalnu poslovnu jedinicu ili imenuje zastupnika u Crnoj Gori (član 12 stav 2);

2) kupcu proizvoda, odnosno naručiocu usluga ne izda račun bez obzira da li je to kupac, odnosno naručilac zahtijevao (član 32 stav 5);

3) na svakom prodajnom mjestu vidno ne istakne obavještenje o obavezi izdavanja i uzimanja računa (član 32 stav 9);

4) poreski obveznik koji nema sjedište, stalnu poslovnu jedinicu, odnosno prebivalište ili boravište u Crnoj Gori nadležnom poreskom organu, preko internet stranice tog organa ne podnese prijavu za usluge međunarodnog drumskog prevoza putnika (član 35a stav 1);

5) ne podnese ili u propisanom roku ne podnese obračun PDV (član 35 i član 35b stav 1);

6) poreskom organu ne podnese prijavu za oporezivanje po posebnom postupku na svakih 15 dana prije početka mjeseca u kojem namjerava otpočeti obračunavati PDV po tom postupku (član 45 stav 7);

7) poreskom organu ne podnese prijavu za registraciju najkasnije do 20. dana kalendarskog mjeseca koji slijedi mjesec u kojem je izvršilo promet proizvoda, odnosno usluga u visini koja prelazi iznos od 30. 000 eura (član 55 stav 1);

8) ne obavijesti poreski organ o početku, izmjeni ili prestanku obavljanja djelatnosti za koju je obavezan da obračunava i plaća PDV (član 55 stav 5);

(2) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 800 eura do 2. 000 eura.

(3) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 1. 000 eura do 4. 000 eura.

Član 59

(1) Novčanom kaznom od 6.000 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

1) PDV ne obračunava u trenutku nastanka obaveze u skladu sa članom 18 ovog zakona;

2) PDV ne obračunava od osnovice u skladu sa članom 20 ovog zakona;

3) ne izda račun i ne zadrži račun za izvršeni promet proizvoda, odnosno usluga (član 31 stav 1);

4) prilikom isporuke proizvoda, odnosno vršenja usluge drugom poreskom obvezniku ne iskaže na računu propisane podatke (član 32 st. 1 i 4);

5) ne obračuna ili nepravilno obračuna PDV na osnovu iznosa koji obračunava na oporezivi promet iz izdatih računa za isporučene proizvode, odnosno izvršene usluge u poreskom periodu (član 34);

6) ne uplati PDV 15. dana u mjesecu po isteku poreskog perioda (član 36);

7) nepravilno obračuna iznos ulaznog PDV (čl. 37, 38, 39 i 40);

8) obračunava i na računima iskazuje PDV i odbija ulazni PDV suprotno članu 42 ovog zakona;

9) kod nabavke imovine ne izvrši ispravku ulaznog PDV za nepokretnost (čl. 7 i 39);

10) kao preprodavac korišćenih (polovnih) proizvoda, umjetničkih predmeta zbirki i starina (antikviteta) ne obračuna PDV u skladu sa čl. 45, 46 i 47 ovog zakona;

11) kao licitator (licitant) ne obračunava PDV u skladu sa čl. 48 i 49 ovog zakona;

12) u računu iskazuje PDV (član 45 stav 9 i član 49 stav 4);

13) u računu ne navede cijenu ostvarenu (dostignutu) na licitaciji, poreze i druge dažbine i posredne troškove nabavke (član 49 stav 4);

14) na dokumentu ne navede odvojeno cijenu dostignutu na licitaciji, umanjenu za iznos provizije (član 49 stav 5);

14a) ne izdaje račune za promet investicionog zlata, ne vodi evidenciju o prometu i evidenciju o nabavci, odnosno proizvodnji investicionog zlata, prometu investicionog zlata i prometu investicionog zlata izvršenog preko posrednika (član 49a st. 10, 11 i 12);

15) u svom knjigovodstvu ne obezbijedi (iskaže) podatke iz člana 53 ovog zakona, odnosno ne iskaže ih za propisano razdoblje (period);

- 16) ne vodi knjige primljenih i izdatih računa (član 53 stav 4);
17) ne vodi posebnu evidenciju o ulaznom PDV prilikom uvoza proizvoda (član 53 stav 5);
18) ne čuva poslovne knjige i drugu dokumentaciju u propisanom roku (član 54);
19) ne obračuna, nepravilno obračuna ili ne uplati PDV u skladu sa članom 56 stavom 3 ovog zakona;
(2) Za prekršaje iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 1.500 eura do 2.000 eura.
(3) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 2.000 eura do 6.000 eura.

Zaštitna mjera

Član 60

Za prekršaj iz člana 58 stav 1 tačka 1 i člana 59 stav 1 tač. 5, 7 i 19 ovog zakona, pravnom licu, odnosno preduzetniku, pored novčane kazne, može se izreći zaštitna mjera zabrane vršenja djelatnosti u trajanju od 30 dana do jedne godine.

XIX POSEBNE ODREDBE

Shodna primjena propisa

Član 61

Na razvrstavanje proizvoda po ovom zakonu primjenjuju se propisi o carinskoj tarifi, a na razvrstavanje (klasifikaciju) djelatnosti propisi o klasifikaciji djelatnosti.

Član 62

Na odnose koji nijesu posebno uređeni ovim zakonom (žalbeni postupak, postupak prinudne naplate, kamate i dr.) shodno se primjenjuje zakon kojim je uređen poreski postupak.

Član 63

Zakonom o budžetu Republike za određenu godinu, stopa PDV utvrđena ovim zakonom može se uvećavati i smanjivati do 15%.

Propisi za izvršavanje ovog zakona

Član 64

Bliži propis o načinu obračunavanja i plaćanja i ostvarivanju prava na oslobođenje od plaćanja PDV donosi Ministarstvo finansija.

XX PRELAZNE ODREDBE

Sastavljanje konačnog obračuna poreza na promet proizvoda, odnosno usluga

Član 65

(1) Poreski obveznici na osnovu Zakona o porezu na promet ("Službeni list RCG", br. 4/94, 13/94, 42/94, 13/96, 45/98 i 55/2000), za period od 1. januar - 31. mart 2003. godine, sastavljaju završni obračun poreza na promet proizvoda i usluga i podnose ga nadležnom poreskom organu do 30. aprila 2003. godine.

(2) Porez na promet proizvoda, odnosno usluga za koje je nastala obaveza obračunavanja do 31. marta 2003. godine plaća se u rokovima i na način utvrđen zakonom iz stava 1 ovog člana.

Popis izdatih nenaplaćenih računa

Član 66

Poreski obveznici na osnovu Zakona o porezu na promet ("Službeni list RCG", br. 4/94, 13/94, 42/94, 13/96, 45/98 i 55/2000) dužni su na dan 31. marta 2003. godine, izvršiti popis izdatih nenaplaćenih računa i izvršenih pretplata (avansa) u kojima je sadržan porez na promet proizvoda, odnosno usluga i podnijeti ga nadležnom poreskom organu prilikom podnošenja konačnog obračuna poreza na promet za period januar - mart 2003. godine.

Popis proizvoda u trgovini

Član 67

(1) Poreski obveznici na osnovu Zakona o porezu na promet ("Službeni list RCG", br. 4/94, 13/94, 42/94, 13/96, 45/98 i 55/2000) koji obavljaju djelatnost trgovine dužni su, na dan 31. mart 2003. godine, izvršiti popis proizvoda na zalihama koje vode po prodajnim cjenama sa uračunatim porezom na promet proizvoda i usluga i stornirati obračunati porez na promet na zalihama.

(2) Obveznici iz stava 1 ovog člana, za proizvode iz tog stava, utvrđuju prodajne cijene bez poreza na promet i na tako utvrđene cijene obračunavaju PDV po odredbama ovog zakona. Ukoliko tom prilikom dođe do povećanja maloprodajnih cijena, obveznici su dužni da popisne liste zaliha i maloprodajnih cijena podnesu poreskom organu do 30. aprila 2003. godine.

(3) Obveznici iz stava 2 ovog člana koji nijesu obveznici PDV podnose obračun poreza na promet po odredbama zakona iz stava 1 ovog člana do 30. aprila 2003. godine, kada i vrše plaćanje poreske obaveze.

(4) Nadzor nad promjenom maloprodajnih cijena iz ovog člana vrši tržišna inspekcija.

Popis određenih proizvoda u trgovini i ugostiteljstvu

Član 68

(1) Izuzetno od odredbe člana 67 ovog zakona, poreski obveznici na osnovu Zakona o porezu na promet ("Službeni list RCG", br. 4/94, 13/94, 42/94, 13/96, 45/98 i 55/2000) koji obavljaju trgovinsku i ugostiteljsku djelatnost, a koji su obveznici PDV dužni su, na dan 31. mart 2003. godine, izvršiti popis proizvoda na zalihama u kojima je sadržan porez na promet i popisne liste sa iskazanim porezom na promet dostaviti nadležnom poreskom organu najkasnije do 30. aprila 2003. godine.

(2) Porez na promet iskazan u zalihama iz stava 1 ovog člana smatra se ulaznim PDV po ovom zakonu i obveznici PDV imaju pravo na odbitak tog poreza srazmerno izvršenom prometu, stim što po toj osnovi nemaju pravo na povraćaj PDV.

Prijava za registraciju za PDV

Član 69

(1) Lica iz člana 13 ovog zakona stiču svojstvo poreskog obveznika po odredbama ovog zakona, ako su u 2001. godini ostvarila promet veći od 18.000 Eura.

(2) Lica iz stava 1 ovog člana dužna su, najkasnije do 30. septembra 2002. godine, poreskom organu podnijeti prijavu za registraciju za plaćanje PDV.

(3) Poreski organ licima iz stava 2 ovog člana izdaje potvrdu o registraciji, najkasnije do 30. oktobra 2002. godine.

Član 69a

(1) Odredba člana 35 stav 2 ovog zakona će se primjenjivati nakon tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(2) Do početka primjene odredbe iz stava 1 ovog člana, poreski obveznik mjesečnu prijavu za obračun PDV podnosi nadležnom poreskom organu u štampanoj ili elektronskoj formi do 15. dana narednog mjeseca po isteku poreskog perioda.

Član 69b

Evidencija o izvršenom prometu investicionog zlata uspostaviće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Odložena primjena

Član 70

Izuzetno od člana 2 ovog zakona, za 2002. godinu, dio prihoda od PDV može se usmjeriti budžetskom korisniku, a kojem su prije stupanja na snagu ovog zakona neposredno usmjeravani prihodi od poreza na promet, a na osnovu posebnog programa Vlade.

Član 71

(1) Izuzetno od člana 38 ovog zakona, do 31. decembra 2002. godine, odbitni udio ulaznog PDV se utvrđuje na osnovu stvarnih podataka o izvršenom prometu proizvoda, odnosno usluga na koje se obračunava i plaća PDV.

(2) Odredbe člana 40 ovog zakona ne primjenjuju se na proizvode na zalihama koji su nabavljeni prije 1. aprila 2003. godine.

Član 71a

Odredba člana 24a stav 1 tačka 6a) ovog zakona primjenjivaće se od 1. januara 2018. godine.

Član 71b

Odredba člana 28 stav 1 tačka 13) ovog zakona primjenjivaće se nakon isteka 30 dana od dana prijema Crne Gore u Organizaciju Sjevernoatlantskog saveza (NATO).

Član 71c

PDV se obračunava i plaća po opštoj stopi od 21% od 1. januara 2018. godine.

Član 71d

Odredba člana 24a stav 1 tačka 6a ovog zakona primjenjivaće se od 1. septembra 2021. godine.

Odredba člana 24a stav 1 tačka 6b ovog zakona prestaje da važi 31. avgusta 2021. godine.

Član 71e

Odredbe člana 24a stav 1 tačka 1) i člana 25 stav 1 tačka 12d) ovog zakona prestaju da važe 31. decembra 2022. godine.

Odredba člana 24a stav 1 tačka 1a) ovog zakona primjenjivaće se od 1. januara 2023. godine.

Odredba člana 24a stav 1 tačka 17 primjenjivaće se do 31. decembra 2023. godine.

Član 71f

Odredbe člana 24a stav 1 tačka 1 i člana 25 stav 1 tačka 12d ovog zakona prestaju da važe 31. decembra 2022. godine.

Član 71g

Odredba člana 24a stav 1 tačka 18 primjenjivaće se od 1. januara 2023. godine.

Član 71g

Podzakonski akti iz člana 35a stav 4 i člana 49a stav 14 ovog zakona donijeće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 71h

Odredba člana 24a stav 1 tačka 6b ovog zakona primjenjivaće se do 31. decembra 2023. godine.

Odredba člana 24a stav 1 tačka 6c ovog zakona primjenjivaće se od 1. januara 2024. godine.

Odredbe čl. 35a, 35b i 49a ovog zakona primjenjivaće se od 1. jula 2023. godine.

Član 71i

Odredba člana 24a stav 2 tačka 8 primjenjivaće se do dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Rok za donošenje podzakonskih akata

Član 71j

Podzakonski akti iz člana 24a stav 3 i člana 28 stav 2 ovog zakona donijeće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

XXI ZAVRŠNE ODREDBE

Prestanak važnosti propisa

Član 72

Danom primjene ovog zakona prestaju da važe:

(1) Zakon o porezu na promet ("Službeni list RCG", br. 4/94, 13/94, 42/94, 13/96, 45/98 i 55/2000) i propisi doneseni na osnovu tog zakona.

(2) Odredbe člana 9 stav 1 tačka 3) Zakona o sistemu javnih prihoda ("Službeni list RCG", br. 30/93, 3/94, 42/94, 13/96 i 45/98).

Član 72 a

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi član 134 Zakona o izmjenama i dopunama zakona kojima su propisane novčane kazne za prekršaje ("Službeni list CG" broj 40/11).

Član 72b

Odredba člana 4 stav 2 tačka 5 ovog zakona primjenjivaće se od 1. aprila 2026. godine.

Avansne uplate iz člana 4 stav 2 tač. 4 i 5 ovog zakona koje su izvršene do 1. aprila 2026. godine i konačni račun po ovom osnovu bude izdat nakon ovog datuma, oporezovaće se u skladu sa Zakonom o porezu na dodatu vrijednost („Službeni list RCG”, br. 65/01, 38/02, 72/02, 21/03 i 76/05 i „Službeni list CG”, br. 16/07, 29/13, 9/15, 53/16, 1/17, 50/17, 80/20, 59/21, 146/21, 49/22, 65/22, 140/22, 3/23 i 94/24) i neće postojati obaveza korekcije PDV-a na konačnom računu do visine uplaćenog avansa.

Član 72c

Poreskim obveznicima kojima je do primjene ovog zakona već dodijeljen registracioni broj za PDV, poreski organ izvršiće zamjenu dodjeljivanjem novog broja, po službenoj dužnosti.

Stupanje na snagu zakona

Član 73

Ovaj zakon stupa na snagu 1. januara 2002. godine, a primjenjivaće se od 1. aprila 2003. godine.